

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. szeptember 19.

bb. 1. olcsóbb, tartósabb, korszerűbb műanyagelemek a butoriparban

1 n1/fk/1e/1l hgy

1973. szeptember 19.

Magyarország fában szegény ország, ezért nálunk különösen fontos szerep jut a fát helyettesítő termékeknek, így a műnyagnak is. A villamosszigetelő és műanyaggyár a kohó- és gépipar műanyag ellátója, de emellett évi 32 millió forint értékű műanyag-termékkel segíti a butor- és épületasztalosipart.

A vállalat termékei alig észrevehető részei a butoroknak, de például egy farostlemez-vitrin üvegje könnyedén csuszik a műanyag horonyban. Ugyanez a horony nagyon jó minőségű anyagot igen sok élmunkát és külön megmunkáló gépet igényelne, ha hagyományosan, fából készülné. Éppen ezért a műanyagfelhasználás igénye egyre nő a butoriparban. Műanyagcsuszók, fogantyúk, állécek, fiókolдалák, ajtó-ütköző lécek, polctartó sinek és még sok egyéb apró de a butorok minőségét használhatóságát javító műanyagterméket készít a villamosszigetelő és műanyaggyár.

Az épületasztalosiparban a lakások belső szakipari munkáit teszik egyszerűbbé, gyorsabbá a műanyagok. A fánál jobban szögelhető az ajtók és ablakok mellett a műanyag házastakaró lécek, és a saroklécek, a parketta-szegények nem szátkásodnak nem rothadnak, tehát tartósabbak, s szinte véggelén hosszúságban gyárthatók, így egy-egy oldalon csak egyetlen darabot kell rögzíteni. A műanyag vezetékszigetelő csöveket és elágazó dobozokat is egyre több lakásban használják fel.

/foly.köv./

bb. 1./ olcsóbb .... folyt./ il

a villamoszigetelő és műanyaggyár évente 10-20 százalékkal növeli butor- és épületasztalosipari cikkeinek gyártását. az állami vállalatok egyrenövekvő igényének kielégítése mellett a gyár mielőbb szeretne a kiskereskedelemnek is szállítani a modern, praktikus műanyagtermékekből, az önerőből építkezők segítségére./mt1/

bb. 2. téli terv a bkv-nál

1 don/il hgy

1973. szeptember 19.

a budapesti közlekedési vállalatnál már kidolgozták a téli intézkedési tervet, amely meghatározza az érintett üzemegységek legfontosabb téli tennivalóit. megalakult a téli operatív bizottság is. a feladatokból - a program szerint - az alközpontok és az üzemegységek vállalnak legnagyobb részt. az alközpontokban a diszpécserok három műszakban dolgoznak majd, a helyszínelő apparátus dolgozóit pedig „havas”, „ügyeletet tartanak. a forgalomirányítók a téli időszakban még fokozottabb figyelemmel kísérik a balesetveszélyes utvonalak, csomópontokat és különös gondot fordítanak a hegyijáratok közlekedésére, ahelyi utak állapotának ellenőrzésére. szemrevételezik a különböző jelzőtáblákat is.

az autóbussz üzemegységek közül télen a récsei a fürst és a mező garázs nehezebb helyzetben lesz, mint a többi. mondták a vállalatnál. ezek az üzemegységek adnak otthont ugyanis a legújabb ikarus 260-as típusu autóbuszoknak, amelyeknek téli üzemeltetése, karbantartása eltér az ikarus-család forgalomban levő kocsijainak kezelésétől. a dolgozók - hogy ne legyen fennakadás az új autóbuszok forgalomba állításában - már most elszájtítják a legújabb kocsik karbantartási szerelési tudnivalóit.

a téli intézkedési terv szerint valamennyi forgalmi üzemegységben előkészítik a készenléti szolgálatra beosztott személyek névsorát: kijelölik és oktatásban részesítik a hóeltakarító járműveken szolgálatot teljesítő dolgozókat; felülvizsgálják a hóeltakarító gépeket is. ellenőrzik az autóbuszok és villamosok, valamint a helyi érdekű vasutak szerelvényeinek fűtőberendezéseit, páramentesítőit, ablaktörlőit.

/foly.köv./

- 2 -

bb. 2./ téli terv .... folyt./ il

a bkv metro üzemigazgatósága szintén elkészítette a téli felkészülési tervét, amely meg szabja a mozgólépcső és segédüzemi osztály, a pálya- és építményfenntartási osztály az üzemeltetési osztály, a forgami osztály és a gondnokság speciális feladatait. a terv külön eldírja a nyitott pályaszakasz karbantartásának az állomások műszaki berendezéseinek fokozott ellenőrzését./mt1/

--

bb. 3. mini-tartalom, maximális ismeretanyag - új utikönyvsorozat indult

1 ro/gg/h1/il hgy

1973. szeptember 19.

ebben az évben új utikönyvsorozatot indított a medicina kiadó, panoráma-szerkesztősége. az egyes kötetek formája - mint a közismert „michelin”, utikönyveké - hosszukás, és zsebben könnyen elhelyezhető. az utikönyvsorozatot „mini”, -re keresztelték, - nem elsősorban mérete, külső formája, hanem tartalma miatt: egy-egy kötet országnyi területet ismert, részletesen, kalauzól és minden lényegest bemutat.

a panoráma „mini”, -sorozat első két kötete a balaton, illetve a duna-kanyar - igyekszik az új turizmusnak, a gyorsuló élettepónak is megfelelni. a sorozatban 1974-ben megjelenik wellner istván: velencétől rómaig című utikalauza s a továbbiakban nagy zoltán romától sziciliáig, szombathy viktor: szlovákiai utazások, mátyás vilmos: erdélyi utazások és ember mária: uton ausztriában című művei látnak napvilágot. említést érdemel, hogy a magyarországi „mini-témák teljessé válnak a dunántul, észak-magyarország, az alföld és a budapest készülő kötetivel.

a honismereti irodalom keretében a panoráma kiadásában megjelent város monográfiák 13 kötete lehetőséget adott a magyar történelmi városok jelentős részének alapos megismertetésére. most a panoráma „mini”, utikönyvek sorozatával hat kötetben az egész országot felölelő gyakorlati a turizmus célkitűzéseit, de nem kevésbé a honismeretet is szolgáló köteteket kapnak kézhez a belföldi olvasók, utasok és turisták./mt1/

--

- 3 -

bb. 4. Lemez-különlegességek a hazai boltokban

i ro/tm/h1/il hgy

1973. szeptember 18.

a hanglemezboltok komolyzenei választéka az utóbbi hetekben számos új import-lemezzel bővült. egy részükön olyan zene-művek hallhatók, amelyekről eddig nem készült felvétel, vagy igen hosszú idő után csak most kaphatók újra hanglemezen.

a beethoven összkiadás keretében két, ritkán hallott kamaramű jelent meg: a szerenád op. 8. hegedűre, brácsára, gordonkára és a szerenád op. 25. fuvolára, hegedűre, brácsára. néhány lemezen mendelssohn-műveket találhat az érdeklődő. a kiváló szerző már 14 éves korában a családi körben rendezett házi koncertekre szimfóniákat írt. ezek közül tartalmaz kettőt az eterna lemez. a két évvel később négy hegedűre, két brácsára, két gordonkára írt oktett op. 20. már kiforrott remekmű.

brahms német requimje a mester szinte egész munkásságának tömör összefoglalása. most megjelent felvétele három lemezoldalt foglal el. az album utolsó oldalán két acapella brahsm-mű kapott helyet, mindkettő most először kapható hazai piacon.

mahler óriási előadói gárdát kívánó iii.d-moll szimfóniája még lemezen is ritka. a méreteit tekintve is óriási alkotás - csak az első tétel 40 perc, talán az egész zeneirodalom leghatalmasabb szimfónia tétele - két lemezen jelent meg.

két kiemelkedő tehetségű fiatal orosz művész elsőlemezei is a boltokba kerültek. népszerű orosz és olasz operák részleteit éneklő eredeti nyelven virgilius norejka; a melodia-lemez hallgatója elbűvölő tenorhanggal és kiforrott énektechnikával alálkozhat. schumann kreisleriana-sorozatának igen színvoalás előadását hallhatják victoria pásznyikovától. a lemezen ezen kívül chopin liszt debussy és rahmaninov egy-egy virtuoz darabja kapott helyet.

sztravinszkij két nagyszerű balett-zeneje szólal meg egy lemezen. a két mű /a tűzmadár és a kártyajáték/ virtuóz előadása vetekszik a legjobbakkal. különleges zenei csemege a román gyártású lemezen hallható három barokk kantáta: a. scarlatti, -a. vivaldi és g. b. pergolesie művei más felvételen nem szerezhettek meg.

beethoven ix szimfóniájának most megjelent felvétele két okból is említésre méltó. a kiváló előadói gárdát herbert von karaján vezényli, s az egész mű egyetlen lemezen jelent meg. walter gieseking legendás híré előadásában a három legismertebb beethoven-szonáta /patetikus, holdfény, appassionata/ jelent meg szintén egy lemezen. /mti/

--

- 4 -

bb. 5. magyar csomagolódobozok külföldi vándorkiállításon

i/sz/fk/rj ie hgy

1973. szeptember 19.

érdekes vándorkiállítást szervezett a lignimpex külkereskedelmi vállalat a papíripari-vállalattal és a glóbus, valamint a kner nyomdával karöltve. 300 darabból álló csomagolóanyag- és dobozkollekciót mutatnak be több szocialista országban. szeptemberben varsóban rendeztek magyar csomagolótechnikai kiállítást, októberben pedig moszkvában ismerkedhetnek majd meg a lignimpex exporttermékeivel az érdeklődők. egyébként már a múlt évben moszkvában és idén tavasszal brnó-ban nagy sikert aratott az érdekes vándorkiállítás. a legutóbbi varsói bemutatón eredményes üzleti tárgyalást is folytattak, amelynek értelmében a magyar iparvállalatok egymillió csomagolódobozt szállítanak a lengyel partnereknek és további tárgyalások folynak édesség, valamint mélyhűtött áruk csomagolására alkalmas dobozok, illetve porcelántárgyak csomagolását szolgáló mikrohullám-lemezből készült göngyöleg exportjáról. ellenértékként - a választék bővítésére - a magyar fél zsákpapírt kap a lengyel vállalatoktól. /mti/

--

bb. 6. befejezte baranya megyei vendégjátékát a 25. színház társulata

i/nm/gk/rj hi hgy

1973. szeptember 19.

nagy sikerrel zárult a 25. színház baranya megyei vendégjátéka rigó lászló, a színház igazgatóhelyettese az mti munkatársának elmondotta, hogy szeptember 8. és 17. között nyolc előadást tartottak baranya megyében nyolc társadalmi, gazdasági és művelődési szempontból különböző jellegű baranyai községben: kulturházakban, iskolaudvarokon, parkokban. a turnén mindenütt gyurkó lászló „a busképű lovag don quijote de la mancha szörnyűséges kalandjai és gyönyörű szép halála, című darabját adták elő, amely mind mondanivalója, mind pedig játékstílusa alapján alkalmas volt arra, hogy megnyerje a legkülönbözőbb izlésű, műveltségű nézők tetszését.

/folyt.köv./

- 5 -

bb. 6. / befejezte... 1. folyt./rj

a színház azért vállalkozott az uttoró kezdeményezésre, mert szüntelenül keresi az utat közművelődési tevékenységének gazdagítására, új lehetőségek felfedezésére. a baranyai vendéggjáték kétségkívül új szint jelent a 25. színház életében, hiszen a produkciókat olyan településekre vitték el, ahol eddig színházi előadást alig vagy még sohasem tartottak. az előadásokkal, az irodalmi műsorokkal, illetve a két közönségtalálkozón politikai színházuk ideológiai-művészeti törekvéseit, céljait, eredményeit kívánták megismertetni a falusi közönséggel. jelentős eredményként könyvelhetik el a vendéggjáték ideje alatt délelőttként az iskolákban megtartott irodalmi találkozókat, ahol a falusi gyerekeknek zenés irodalmi összeállításokat mutattak be. a többnyire dolgozó parasztokból álló közönség szemmel láthatóan élvezte a színház előadóstilusát, aktív részese volt a játéknak, s nagy tapssal jutalmazta don quijote kalandjait.

a baranyai turné ugyanakkor lehetőséget teremtett a színház művészei számára, hogy hitelesebb és teljesebb képet kapjanak a mai magyar falvak kulturális állapotáról. vállalkozásuk egyben kísérlet volt arra, hogyan fogadja a szinte teljesen laikus közönség a speciális profilu színház mondandóját, sajátos játékstilusát, formavilágát.

a baranyai előadás-körut egyébként a művelődésügyi minisztérium és a baranyai megyei tanács hatékony erkölcsi és anyagi támogatásával valósult meg. /mti/

--

bb. 7. gépkocsikat törtek fel

1/bc/tm/rj hi hgy

1973. szeptember 19.

együtt csavargott és sorozatos bűncselekményeket követett el gruber istván, 21 éves budapesti alkalmi munkás és barátja, a nevelőintézetből megszökött r. richard fiatalkoru. a xiii. kerületben parkirozó gépkocsikból loptak úgy, hogy gruber figyelt, a fiatalkoru pedig feltörte a járműveket, s a benne talált értékesebb holmikat -ruhaneműeket, rádiót s egyéb használati tárgyakat és némi készpénzt-elemelte. hasonló módszerrel loptak el egy élelmiszerüzlet előtt parkoló tehergépkocsi be nem zárt vezetőfülkéjéből egy irattárcát 1.300 forinttal, és egy karórát. ezenkívül két esetben a parkirozó motorkerékpárral a fiatalkoru elhajtott, a hátsó ülésen helyetfoglaló gruberral együtt. a lopott motorkerékpárokkal egy ideig a fővárosban közlekedtek, majd sorsukra hagyták őket. a mautner sándor utcában egy nyitott ajtaju lakásból rádiót zsákmányoltak, az érte kapott pénzen megosztottak.

/folyt.köv./

- 6 -

bb. 7. / gépkocsikat... 1. folyt./rj

ezenkívül betörték egy munkásszálló ajtaját, az öltözőben telfeszítettek nyolc szekrényt, s elvitték különböző ruhaneműeket. a vállalkozásuknál egy másik fiatalkoru, t. józsef figyelt a kapu előtt.

a központi kerületi bíróság gruber istvánt másfél évi, r. richardot egy évi szabadságvesztésre ítélte, t. józseffel kapcsolatban pedig javító-intézeti nevelést rendelt el. ezenkívül kártérítésre kötelezte az elítélteket. /mti/

--

bb. 8. ötven város zöldövezet-terve

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 19.

fennállása óta ezidáig ötven város zöldövezet-tervét készítette el a népművelődési és sportügyi minisztérium balatonfüredi fásítástervezési csoportja. különösen nagy gonddal készítették el a szennyezett levegőjű iparközpontok környezetvédelmi fásítási terveit. ilyen terv készült a többi között komló, ózd és tatabánya számára, s balatonfüredi tervek alapján fásítják a veszprém és várpalota környéki kopár területeket. a szűk völgybe települt salgótarján rendezési tervének elkészítésénél a levegő megszüreése volt az elsődleges szempont, pécs zöldövezetének kialakításánál ugyanilyen követelményekkel számoltak a tervezők. győr fásítási tervében az ipartelepek és a lakóterületek közötti zöldövezetek kapták a legerősebb hangsúlyt.

az erdőtervezési csoport különleges feladatokat is megoldott a közelmúltban. megtervezték a balatonfüredi tagore sétány újjátelepítését, az ajkai parkerdőt és a darvastói kimerült külfejtésű bauxitlencse fásítását. átadták a többi között a velencei tó környékének tájrendezési tervét is. a program készítői nagyjából egy tájegységgé olvasztják össze a velencei tó és székesfehérvár jelenleg még elönytelenül széttagolt vidékét. a tó kopár északi partjára kiterjedt zöld folt kerül. fokozatosan olyan változatos növényi csoportokkal szegélyezik az m-7-es autópályát, amely hangulatélénkítő hatást gyakorol az autózóvezetőkre.

/folyt.köv./

- 7 -

bb. 8. ötven város... 1. folyt./rj

hozzáláttak a tervezők a mátravidéki üdülési régió erdészeti és tájrendezési tervének kidolgozásához is.
/mti/

--

bb. 9. vasuti tolvajt ítélték el

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 19.

büntetésének letöltése után budapesti vállalt munkát a többszörösen büntetett előéletű fakla béla egri lakos, munkahelyét azonban öt nap múlva otthagya. visszatért ugyan a munkásszálásra, de ott dolgozóitársait lopta meg. a következő hetekben vonattal járta be az országot - természetesen jegy nélkül. megfordult debrecenben, nyíregyházán, miskolcon és több más helyen. a vasuton és azokban a városokban, ahová megérkezett tizenkét különböző lopást követett el, személyazonosságát igazolványoktól kabátokig, csomagokig mindent elemelt, ami a keze ügyébe került.

a miskolci járásbírósa visszaesőként a közlekedési vállalat járművén elkövetett lopás büntetésében, valamint folytatólagosan elkövetett csalásban mondta ki bűnösnek. ezért fakla bélát három évi szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától pedig öt évre eltiltotta.

a vádlott enyhítésért fellebbezett. /mti/

--

bb. 10. pécsi és budapesti művészek közös antológiája

vid/ká/rj -cz

1973. szeptember 19.

a pécsesi és budapesti xx. kerületében élő művészek közös antológiát jelentetnek meg. a kötetben a mecsekaljai és a fővárosi írók, költők művei mellett helyet kapnak a képzőművészek és a fotóművészek munkái is. az antológiát pécs és budapest xx. kerületének tanácsai adják ki a mecseki szénbányák anyagi támogatásával. a könyv - a terv szerint - a jövő év tavaszán lát majd napvilágot. /mti/

--

- 8 -

bb.11. vakcina a sertés-tüdőgyulladás ellen - kgst együttműködés az állategészségügyben

1/kg/pá/1e/a/hgy

1973. szeptember 19.

a gazdaságos nagyüzemi állattartás egyik fontos feltétele az állategészségügyi követelmények betartása, hogy a nagy hozamra kitenyészített kényes fajták is genetikai adottságuknak megfelelően termeljenek. az egyes állatbetegségek elleni leghatásosabb „fegyver”, kikisérletezését rendszerint hosszadalmas tudományos munka előzi meg. ennek meggyorsítására a kgst tagországok szakemberei elhatározták, megegyeztetik állategészségügyi kutatási tervüket. a 2000-ig szóló prognosztikai együttműködésről októberben szófiában tárgyalnak, a résztvevők között szerepel az mta állategészségügyi kutató intézete is.

az állatbetegségek elleni hatékony védekezés kidolgozására már eddig is együttműködött néhány kgst ország. a legnagyobb veszélyt jelentő kórok témáit egymás között szakosították: az mta intézete a háziállatok légző-és emésztőszervi betegségeinek témáfelelőse. a kutatómunka eredményeként sikerült a baromfi idült légzőszervi betegsége elleni hathatós védekezés kidolgozása. a vizsgáló módszert más kgst tagországok is alkalmazták, a leendő grill-csirkék egészségének megővására.

jelenleg egyebek között a sertés tüdőgyulladásának ellen-szerét kutatják. ez a betegség a száj-és körömfájásnál kevésbé, látványos, elhullással is viszonylag ritkán jár, mégis nagyobb gazdasági károkat okozhat annál. a tüdőgyulladás, lábon kihordó, kétezer sertés vizsgálatánál például bebizonyosodott, több mint 1 kilogrammal több takarmányt fogyasztanak egy kilogramm hus-gyarapodáshoz, mint egészséges társaik. az intézetben nemrégiben olyan, a sertés tüdőgyulladása elleni kísérleti vakcinát állítottak elő, amellyel széleskörű alkalmazása után gáttat vethetnek ennek a gyakori betegségnek. a megoldást előreláthatóan a többi kgst ország is hasznosíthatja majd.

a szovjetunióban a szarvasmarha-leukózis vizsgálati módszereit dolgozták ki, amelyet a magyar szakemberek a szarvasmarha-program sikeres megvalósításához használhatnak fel. ujabban ugyanis ez, a hazai állományban eddig ismeretlen betegség, néhol már észlelhető. a szovjet vizsgálati módszerrel kiválasztható, melyik állatot vagy állatcsoportot célszerű elkülöníteni a fertőzés terjedésének megakadályozására.

/folyt.köv./
7.45/a

- 9 -

1025g

bb.11./vakcina....folyt./-a

az állategészségügyi kutatóintézet és a moszkvai ösz-szövetségi állategészségügyi kutató intézet ez évben megállapodást kötött a Liba-influenza elleni vakcina közös kikísérletezésére. jelenleg szérummal védekeznek nálunk a nagyüzemekben a gyakran előforduló Liba-influenza ellen. a vakcina együttes kidolgozása hozzájárulhat, hogy hatmillió állományunkat az ediginél még hathatósan megóvjuk ettől a betegségtől. /mti/

--

bb.12. hektáronként 150 mázsás szilvatermés

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

a veszprémi állami gazdaság nagyesztergári területében 22 hektáron megkezdődött a szilva szedése. a termés igen jó: a hektáronkénti hozam eléri a 150 mázsát. az átlagon felüli mennyiség mellett kiváló az ideai szilvatermés minősége is. /mti/

--

bb.14. ifjúsági színház zalalövön

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

zalalövön, zala megye egyik legnagyobb falusi településének művelődési házában körzeti, ifjúsági színház nyílt. a művelődési ház és az állami körzeti színház megállapodást kötött, amely szerint a színház rendszeresen tart gyermek-, illetve ifjúsági előadásokat a zalalövői körzeti művelődési házában. a zala völgyében elhelyezkedő 8 község diákjai részére bérletet adtak ki. /mti/

--

8.00/a

- 10 -

10²⁵g

bb.13. baranya-tolna lesz a „sör fűszerének”, hazája - kialakítják a komlótermelés zárt rendszerét

vid/p ká -cz

1973. szeptember 19.

a söripar gyorsütemű fejlesztése, új gyárak építése és a régiak bővítése, korszerűsítése nyomán megnőtt az igény a sör növényi eredetű alapanyagai - kiváltképpen a komló - iránt, amiből a lupulint - a sör fűszerét - nyerik. a zöldessárga, fűszeres, aromás komlóliszt adja a sör jellegzetes kesernyős ízét, zamatát és színét, s egyben tartósítja a kész italt. a sörgyártáshoz szükséges komló mintegy háromnegyed részét azonban külföldről hozzuk be, holott adottságaink igen kedvezőek ennek az ipari növénynek a termelésére.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium ezért határozatot hozott a komlótermelés fejlesztésére. eszerint a termelést baranyára és tolnára koncentrálják. ez a két dél-dunántúli megye - tekintettel termékeny földjére és kedvező éghajlatára, nem kevésbé komlótermelési hagyományaira - lesz a sör fűszerének hazája. a komlótermelés korszerű, zárt rendszerének kialakítását az országos hírű bolyi állami gazdaság vállalta, amely jelenleg is a legnagyobb területen termeli ezt a növényt, a legmagasabb hozamokat éri el és a legtöbb tapasztalattal rendelkezik.

a gazdaságon belül kutatási-fejlesztési csoportot szerveztek. ennek feladata a különféle kísérletek folytatása, valamint szaknásadás a rendszerben résztvevő gazdaságok számára. bolyban jelenleg harminc hazai és külföldi komlófajta tulajdonságait hasonlítják össze, továbbá sokoldalú agrotechnikai és növényvédelmi kísérleteket folytatnak. az együttműködésben résztvevő nyolc legnagyobb komlótermelő állami gazdaság az itt szerzett kísérleti eredmények, termelési tapasztalatok felhasználásával hajtja végre fejlesztési programját.

a komlótermelő gazdaságok most készítették el 1975 -ig szóló telepítési tervüket, amely szerint körülbelül négyszáz hektárral bővítik ültetvényeiket. néhány év alatt tehát megkészenődik az ország komlótermő területe, és ily módon a söripar a szükséges komlóliszt felét itthon tudja beszerezni. az állam ötven százalékos támogatást nyújt a telepítésekhez, a söripar pedig a költségek további husz százalékát fedezi és segítséget nyújt a speciális művelőszüretelő gépek beszerzéséhez is. /mti/

8.10/p

-11-

10⁴⁴g

bb.15. új címet kap a 200 éves kiskunfélegyháza

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

kiskunfélegyháza jövőre ünnepi várossá nyilvánításának 200. évfordulóját. a török hódoltság idején teljesen megsemmisült kiskun település 1743-ban népesedett be újra, s már 1753-ban ide helyezték át az addig kiskunhalason működő kerületi kiskun kapitányságot. a település 1774. februárjában kapott városi rangot. jubileum részletes programját ezután állítják össze, de az ünnepi előkészületek már megkezdődtek. a városi tanács határozata szerint a felszabadulás utáni példátlan fejlesztési eredmények dokumentálásával gazdagítják majd a jubileumi megemlékezéseket. számos kommunális, kereskedelmi, szolgáltatási és más létesítmény készül el a jubileumra, s nagyarányú parkrendezést hajtanak végre. új címet is kap a 200 éves kiskun város. a címer tervezésével szilvási nándor grafikusművészt bízta meg a városi tanács. /mti/

--

bb.16. tiszamenti regionális vízmű épül

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

bács-kiskun megyében végleg megoldják a tiszamenti települések ivóvízellátási gondjait. megkezdték a tiszamenti regionális vízmű építését. összesen 22 kilométer hosszú vízvezeték fektetnek le. az új közmű a terv szerint már jövőre elkészül és három nagyközség: tiszakécske, tiszalpár, lakitelek lakosságát, valamint a hozzájuk tartozó, újonnan kiépült hétvégi üdülőhelyeket látja majd el egészséges ivóvízzel. /mti/

--

bb.17. huszonháromezer tonna vékonypapír lábattanról - finn és magyar papíripari szakemberek együttműködése

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

a finn szerelők utolsó csoportja is hazautazott a lábattani vékonypapírgyárból. a finnországi karhula cég által szállított papírgyártó berendezések ugyanis már teljes kapacitással dolgoznak.
;/folyt.köv./
8.15/a

- 12 -

1044g

bb.17./ huszonháromezer....folyt./-a

három gépsor garanciális ideje már lejárt, s az utolsó, a negyedik berendezés garanciális, vizsgáztatása, is rövidesen befejeződik. annak ellenére, hogy a finn szerelők helyszíni segítségére már nincs szükség, a lábattaniak továbbra is együttműködnek a külföldi szakemberekkel. a karhula cég képviselőit tájékoztatják a termelés alakulásáról, a gépsorok működéséről. a karhula cég kérésre rendszeresen küld alkatrészeket a lábattani gyárba.

a finn segítséggel épített első hazai vékonypapírgyárat néhány hónapja adták át rendeltetésének, de termékeivel már jelentősen javította az ellátást. az év eleje óta mintegy 23 000 tonna papírt gyártottak. bőségesen kap a kereskedelem jó minőségű csomagoló papírokat, zsírhatlan pergamen-féleségeket. a sok színű és méretű szalvétákból havonként több mint száz tonnát készítenek. a többi között igényes nyomdai munkára alkalmas papírok, légiposta és különleges műszaki papírok kerülnek le a finn gyártmányú gépsorokról. megkezdtek az ugynevezett nullkarbon üzemszerű gyártását is. ez az önmásoló papír a több példányos másolat gépelésénél feleslegessé teszi az indigó használatát. elsősorban a nagy ügyvitellel dolgozó külkereskedelmi vállalatoknak, bankoknak, nagyüzemeknek szállítják. az új gyár sokféle, jó minőségű termékeivel jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a korábbinál nagyobb mértékben emelkedjen hazánkban a papírfogyasztás. az egy lakosra jutó papírfogyasztásban már megközelítjük az évi 50 kilós átlagot, ami - bár a 35 kilós világszámot már túlszárnyaltuk - még elmarad a fejlett ipari országok felhasználásától.

az év végéig összesen 31 000 tonna vékonypapírt ad a népgazdaságnak a lábattani gyár. a végleges kapacitást - az évi 35 000 tonnát - várhatóan 1975-ben éri el. /mti/

--

-13-

1045g

bb.18. nemzetiségi bizottság mórón

vid/p -cz

1973. szeptember 19.

a hazafias népfront járási elnöksége mellett működő nemzetközi bizottságot alakítottak mórón. az új bizottság feladata a móri járás németajku lakosságának érdekképviselése, elősegíti a német nyelv-
oktatást és a speciális kulturális igények, hagyományok fejlesztését, megőrzését. a móri nemzetiségi bizottság készíti elő az idei móri napok nemzetiségi konferenciáját, ahol a bicskei és móri járás községei számolnak be a németajku lakosság művelődési helyzetéről, és megválasztják az országos nemzetiségi konferencia küldöttjeit. az októberi móri napokon német nemzetiségi nagygyűlésre és a nemzetiségi emlékek kiállítására is sor kerül. /mti/

bb.19. testvérkapcsolatok jegyében- béke és barátságvonat indult egerből várnába

vid/p -cz

1973. szeptember 19.

heves megye és a bolgár targonviste megye között már egy évvel ezelőtt testvérkapcsolat jött létre. a testvérkapcsolatok jegyében szerdán reggel 300 heves megyei utassal béke és barátságvonat indult egerből bulgáriába. a különvonat utasai - üzemi munkások, termelőszövetkezeti tagok, intézmények, hivatalok dolgozói - egy hetet töltenek a testvéri országban. az ibusz által szervezett gazdag program keretében több napon át várna környékén üdülnek, ismerkednek a bolgár nép életével, fejlődésével, több üzemet meglátogatnak, szakmai találkozóknak vesznek részt. a bolgár targonviste megyében politikai nagygyűlésen találkoznak a testvéri terület lakosságával. a heves megyei béke és barátságvonat szeptember 27-én indul vissza várnából egerbe. /mti/

bb.20. külföldi állampolgárok balesete

1 kg/tr/p -cz

1973. szeptember 19.

hajdu-bihar megyében sáránd határában nagy gábor 52 éves vontatóvezető, sárándi lakos ittás állapotban vezetett egy pótkocsis vontatót, nem adta meg az elsőbbséget és összeköszött egy motorkerékpárossal. a baleset következtében a motoros andrei csula 27 éves román állampolgár, életveszélyes sérülést szenvedett. a szerencsétlenség után a vontatóvezető segítségnyújtás nélkül tovább hajtott. nagy gábort a rendőrség elfogta, megindult az eljárás ellene. a sérültet kórházba szállították a mentők.

/folyt köv. /
9.45/p

-14-

11¹⁵g

bb.20. külföldi ...folyt /p

szolnok megyében kisujszállás és karcagi puszta között josef ursel 33 éves technikus lengyel állampolgár személyautójával nekiütközött egy tejszállító tartálygépkocsinak. a baleset következtében a külföldi autó utasai közül janina ursel 45 éves lengyel állampolgár a helyszínen meghalt, a személygépkocsi vezetője és a 25 éves halina ursel életveszélyes sérülést szenvedett. mindkettőjüket kórházba szállították. a baleset okának tisztázására vizsgálat indult. /mti/

bb.21. budapesti közlekedési balesetek

tr/p -cz

1973. szeptember 19.

a xviii. kerületben a vöröshadsereg utja 33 szám előtt matlakovics gyula, 57 éves gépkocsivezető, budapesti lakos segédmotorkerékpárjával az uttesten felborult és a helyszínen meghalt.

a xix. kerületben a hunyadi tér és a hullay jeno utca kereszteződésében fraika józsef 20 éves gépkocsivezető, budapesti lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és összeköszött egy tehergépkocsival. fraika józsefet és utasát, kammerer sándor 20 éves lakatos, budapesti lakost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

uver gézáné 74 éves budapesti lakos a iii. kerület szent-andrei ut és prés utca kereszteződésében szabálytalan helyen haladt át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. uver gézánét súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

viii. kerület orczy téren tilos jelzésen haladt át az uttesten daniel Mihály 18 éves tanuló, budapesti lakos, és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

szabó zoltán 26 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a xx. kerület nagykörösi ut és határ ut kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen motorkerékpárjával elütötte kiszele jános, 33 éves lakatos, budapesti lakost. a mentők mindkét személyt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. /mti/

10.20/p

-15-

11¹⁵g

bb.22. szüret a zalaim almáskertekben

vid/p ká -cz

1973. szeptember 19.

a zalai állami gazdaságok és termelőszövetkezetek almáskertjeiben megkezdődött az idei termés betakarítása. a gyümölcsösöket a nyár folyamán 14-15 alkalommal permetezték, elemi kár nem érintette a termést, így jó minőségre számíthatnak, gazdaságként 700-800-an dolgoznak most az almáskertekben. a zalai gyümölcsstermelő gazdaságoknak már több mint 1.000 vagon befogadóképességű hűtőházi raktárak van, ami lehetővé teszi, hogy nagyobb mennyiségű gyümölcsöt tároljanak belsőföldi fogyasztásra. /mti/

--

bb.23. országos bélyegkiállítás

tm/p -cz

1973. szeptember 19.

a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége szeptember 22-től 30-ig rendezi meg a 46. bélyegnap alkalmából az országos bélyegkiállítást. a kiállításon klasszikus és modern magyar országgyűjteményeket, tábori-postai és hajópostai leveleket, valamint légi-postai gyűjteményeket, mutatnak be. a kiállítás a vörösmarty utca 65. szám alatt szeptember 22-től 30-ig minden nap 11-19 óra között tekinthető meg. /mti/

--

bb.24. növekszik az érdeklődés a mezőgazdasági gépberuházások iránt - előtérben a régebbi létesítmények korszerűsítése

i/jf/fk/ie/a/-cz

1973. szeptember 19.

az élelmiszeripari gazdaság ágazatai az év első hat hónapjában 6,9 milliárd forintot költöttek beruházásokra. az összeg kétharmadát a mezőgazdasági üzemek használták fel anyagi-műszaki feltételeik javítására, egyötödét pedig az élelmiszeripari vállalatok fordították fejlesztési céljaik megvalósítására.

az élelmiszeripari gazdaság beruházásainak tendenciájáról a mém illetékesei az mti munkatársának elmondották: a mező- és erdőgazdaság beruházásainak pénzügyi teljesítése az első fél évben 4,9 milliárd forint volt, több mint 5 százalékkal kevesebb, mint 1972, azonos időszakában, s a mezőgazdasági üzemek 1973 első felében csaknem 400 millió forinttal kevesebbet fordítottak beruházásra, mint egy évvel korábban.

/folyt.köv./

10.50/a

1140g

- 16 -

bb.24./ növekszik.....folyt./-a

a pénzügyi teljesítés visszaesése azzal magyarázható, hogy a gazdaságok túlnyomó többsége nemrégiben fejezte be a korábbi években megkezdett nagyszámú beruházásait, és jelenleg elsősorban az új létesítmények üzemeltetési gondja, valamint az esedékessé vált hitelek visszafizetése köti le eszközeiket, amelyeknek egy részét amúgy is a régebbi létesítmények korszerűsítésére kell fordítani. ennek tudható be az is, hogy az év első négy-öt hónapjában lényegében nem is volt érdeklődés új beruházás iránt, ami nem feltétlenül negatív jelenség, hiszen az elkövetkező években a termelésfejlesztés központi kérdése döntően a már meglévő létesítmények korszerűsítése és bővítése lesz. ebből a szempontból kedvező jelenség, hogy az építési beruházásoknál a gazdaságok elsősorban a sertéstelepek és a szarvasmarhatarthást szolgáló épületek korszerűsítésére törekednek. kedvezőtlen azonban az a tény, hogy a gazdaságok egy részének pillanatnyilag nincs lehetősége ilyen jellegű fejlesztésre sem.

figyelemreméltó, hogy az állami gazdaságok az év első hat hónapjában beruházásaikat több mint 80 százalékos arányban saját eszközeikből valósították meg, ami új vonás a korábbihoz képest, az állami nagyüzemek ugyanis beruházásaik kétharmadát egy évvel korábban ártámogatással valósították meg, s csupán egyharmadát anélkül. lényegében ez is arra a tényre vezethető vissza, hogy az állami nagyüzemek szellemi és anyagi erőit a korábbi években indított beruházások üzembehelyezése köti le, s egyelőre nem gondolnak újabb, nagyobb telepszerű építkezésekre indítására. némileg változott a helyzet a második fél év eddig eltelt hónapjaiban, amikor megélnék az érdeklődés az új létesítmények beruházási lehetőségei iránt. mindenesetre az is tény, hogy az ártámogatás adta lehetőségeket elsősorban az átlag feletti színvonalon gazdálkodó üzemek tudják csak kihasználni, azok, amelyeknek módjuk van tartalékolásra, mint az ártámogatás egyik feltételének biztosítására.

egészséges jelenség, hogy több éves stagnálás után megélnék az érdeklődés a gépberuházások iránt. miközben az építési beruházásokra fordított költségek arányosan csökkentek, 48.8-ról 35.5 százalékra, a gépberuházások 25.7 százalékkal nőttek.

/folyt.köv./
10.55/a

1143g

- 17 -

bb.24./ növekszik.....2.folyt./-a

a termelőszövetkezetek gépbeszerzése jelentősen növekedett, elsősorban azért, mert évről-évre csökkent a rendelkezésre álló élőmunka, és az elavult gépparkot is kell cserélni. Így a traktorok összes beruházási eszközeik több mint 60 százalékát gépvásárlásra használták fel. Nagy segítségükre volt a magyar nemzeti banknak az az intézkedése, amely a gépvásárláshoz szükséges saját anyagi erő csaknem 70 százalékát amortizációs, rövidlejáratú hitellel megelőlegezte./mti/

-.-

bb.25 az obt jelentése a kongresszusnak az elmúlt négy év hazai békemunkájáról

1/tf/pá/a/-cz

1973. szeptember 19

csütörtök délelőtt - az országház kongresszusi termében - megkezdte munkáját a VIII. magyar békekongresszus. A résztvevők a tanácskozást megelőzően kézhez kapták azt az írásos jelentést, amelyet az országos béketanács készített a hazai békemozgalomnak a legutóbbi - 1969-ben tartott - országos békekongresszus óta végzett munkájáról. A beszámoló a többi között megállapítja:

az országos béketanács az elmúlt négy évben a VII. magyar békekongresszus állásfoglalásainak szellemében végezte munkáját. fő feladatának tekintette, hogy a dolgozókat a béke védelmére, a szocializmus építésére, imperialistaellenes szolidaritásra, a magyar népköztársaság külpolitikájának támogatására mozgósítsa, s ezzel járuljon hozzá hazánkban a szocialista nemzeti egység kiterjesztéséhez, elmélyítéséhez. Külföldi tevékenységét arra összpontosította, hogy ismertesse, népszerűsítse országépítő munkánk eredményeit, gyarapítsa a béke és a haladás erőt, növelje a béke világtanács, a nemzetközi békemozgalom tekintélyét és befolyását. Munkájában az obt messzemenően figyelembe vette a párt és a kormány utmutatásait és a béke világtanács ajánlásait.

rámutat a jelentés, hogy a világhelyzetben kedvező folyamat megy végbe a béke, a haladás, a szocializmus javára. egyre jobban térít hódít a békés egymás mellett élés elve, kiszélesednek az államok közötti kölcsönösen előnyös gazdasági kapcsolatok. a hidegháborús korszakot fokozatosan felváltja a tartós enyhülés időszaka. a szovjetunió és a vele együtt fellépő szocialista országok növekvő politikai, katonai, gazdasági, erkölcsi ereje és befolyása, diplomáciai kezdeményezése döntő tényezője a nemzetközi helyzet enyhülésének.

/folyt.köv./

11.25/a

12.10.73

- 18 -

bb.25./t az obt....1.folyt./-a

az eddigi jelentős eredmények azonban csak az enyhülés kezdetét jelentik. áthatatosan kell dolgoznunk, hogy a kedvező nemzetközi légkör tartóssá, a megkezdett enyhülési folyamat visszafordíthatatlanná váljék.

a magyar békemozgalom - megvalósítva a legutóbbi békekongresszus ajánlásait - jelentősen fejlődött: népünket átfogó tömegmozgalmi jellege erősödött, hatóköre szélesedett. csakugy, mint korábban, az elmúlt négy év alatt is az a felismerés vezette békemozgalomunk aktivistáit, hogy a béke ügye hazánkban is elválaszthatatlan a szocializmus iránti hűség-től és odaadástól. ezért fő feladatnak tartotta békemozgalomunk, hogy a béke minden hívét az országépítő munkában való helytállásra buzdítsa. a mozgalom aktivistái igyekeztek megértetni a béke ügye, valamint az mszmp x. kongresszusának határozatait, a központi bizottság tavaly novemberi utmutatásai közötti összefüggéseket és mozgósítani a dolgozókat a IV. ötéves terv országépítő feladatainak végrehajtására.

az európai békével és biztonsággal összefüggő kérdések ismertetése a békemozgalom tevékenységében fontos helyet kapott. a tavaszi békedemonstrációkon, a fasizmus feletti győzelem évfordulója alkalmából tartott megemlékezéseken fő feladat volt az európai biztonság aktuális kérdéseinek ismertetése. a varsói szerződés tagállamainak budapesti felhívását követően sikra szálltunk azért - hangsúlyozza az obt jelentése -, hogy minél előbb összeüljön a kormány szintű európai biztonsági értekezlet. számos hazai akciót szerveztünk az ndk nemzetközi jogi elismertetéséért.

az elmúlt időszakban is a magyar békemozgalom tevékenységének homlokterében állt a vietnami, a laoszi, és a kambodzsai nép iránti szolidaritás méltó kifejezésre juttatása. a két kongresszus közötti időszakban a békemozgalom megkülönböztetett figyelmet fordított a közel-keleti helyzet alakulásának ismertetésére.

/folyt.köv./

11.30/a

12.10.73

- 19 -

bb.25. / az obt....2.folyt./-a

szolidaritást vállalt a haladó arab rendszerekkel, és nemzetközi fórumokon képviselte a biztonsági tanács 1967. évi határozatának rendezési elveit. a függetlenségért küzdő népek harcának támogatását, a faji megkülönböztetés elleni fellépést béke-mozgalmunk szintén fontos feladatának tekintette.

a magyar béke-mozgalom a testvéri barátság és szolidaritás érzésétől áthatva, sokféle formában támogatta a chilei népet és a népi egység kormányát a demokratikus vívmányok megvédéséért, a polgárháboru elkerüléséért, a társadalmi haladásért vívott küzdelemben. béke-mozgalmunk itthon és külföldön egyaránt sokrétűen juttatta kifejezésre álláspontunkat a faji kérdésben: sikra szállt a népek közötti egyenlőségért, elítélve a faji megkülönböztetést és a fajüldözést.

beszámol a jelentés arról is, hogy a magyar béke-mozgalom a hazafias népfront keretében fejti ki tevékenységét. a népfront bizottságokkal hosszú évek során kialakult, szinte mindennapos munkakapcsolat a béke-mozgalom számára is rendkívül jelentős. a béke-mozgalmi munka a népfront bizottságok tevékenységének szerves része. magukévé téve az obt éves munkaprogramját, a népfront bizottságok jelentős részt vállalnak a program végrehajtásából. a különböző szintű választott népfront szervezetek mellett működő béke és barátsági bizottságok többsége tervszerű, folyamatos béke-mozgalmi munkát végez. az eredmények meggyőző erővel példázzák, hogy a gyakorlati munkában jól kiegészíti egymást a két politikai-társadalmi mozgalom.

minden eddiginél szorosabb együttműködés valósult meg a társadalmi-, tömeg-és rétegszervezetekkel. béke-mozgalmunk legszélesebb bázisa a négy millió dolgozót tömörítő szakszervezeti mozgalom. a kisz a fiatalság nagy tömegeit mozgósítja imperialistaellenes szolidaritásra és a béke védelmére. gyümölcsöző az együttműködés a magyar nők országos tanácsával. az mszbt a magyar szolidaritási bizottság, a magyar vöröskereszt, a magyar honvédelmi szövetség, a magyar partizán szövetség, a tit, a magyar ensz társaság, a magyar jogász szövetség, a szövosz, az okisz, a kiosz, a kisosz eddiginél folyamatosabb és szélesebb körű részvétele a béke-mozgalom programjának megvalósításában - jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a béke ügye az egész magyar társadalom ügye.

/folyt.köv./

11.35/a

12¹⁴g

- 20 -

bb.25./ az obt.....3.folyt./-a

a közös akciókban megnyilvánuló szoros és gyümölcsöző együttműködés jogositja fel többek között a magyar béke-mozgalom választott vezető testületeit arra, hogy itthon és külföldön az egész magyar nép képviselőjében lépjenek fel.

hangsúlyozottan szerepel a beszámolóban, hogy a szocializmus építésében elért sikereink, a párt és a kormány következetes békepolitikája, a magyar nép politikai, erkölcsi magatartása jelentősen hozzájárult a magyar béke-mozgalom nemzetközi tekintélyének és befolyásának növekedéséhez. nemzetközi kapcsolataink vezérelve: összefogás az egész világon a béke minden igaz hívével a háboru elhárításáért, a függetlenségért, a békéért.

a magyar béke-mozgalom a béke világtanácshoz tartozik. elköteleztük magunkat céljaival, mert azok a békét, a haladást, az emberiség boldog jövőjét szolgálják. ugyanakkor készségesen együttműködünk minden békeszervezettel, még ha nem is ért egyet a bvt valamennyi céljával, de kész tenni a békéért.

a két kongresszus közötti időszakban az országos béketanács nemzetközi munkája fejlődött: jelenleg 98 ország 236 mozgalomával, illetve szervezetével van kapcsolata. a vii. magyar békekongresszus óta 21 országban működő 72 szervezettel, illetve mozgalommal, ezen belül 18 békekutatással foglalkozó intézettel teremtettünk kapcsolatot. az obt képviselőjében 288 küldött járt külföldön partnerszervezeteinknél, 296 béke-mozgalmi delegátust fogadtunk, 72 nemzetközi tanácskozáson vettünk részt.

hazánk, népünk, béke-mozgalmunk megbecsülése jutott kifejezésre abban, hogy 1971-ben budapest volt a színhelye a bvt közgyűlésének. ez a béke világtanács eddigi legnagyobb szabásu rendezvénye volt. a közgyűlés előkészítésében nagy részt vállaltak a vii. magyar békekongresszuson létrehozott bizottságok, amelyeknek javaslatait a közgyűlés jórészt elfogadta. a béke világtanáccsal állandó, szoros és gyümölcsöző munkakapcsolatban vagyunk. megtiszteltetésnek tartjuk, hogy egyik fő irányító testületének, a béke világtanács elnöki csoportjának tagjai vagyunk, és részt veszünk a bvt mellett működő valamennyi bizottság munkájában. mindehhez kedvező feltételt biztosít, hogy 1970 óta a bvt titkárságán magyar titkár dolgozik.
/folyt.köv./

11.40/a

12¹⁴g

- 21 -

bb.25./ az obt.....4.folyt./-a

az obt arra törekedett, az elmúlt években is, hogy a béke ügyét szolgáló nemzetközi tanácskozások is kamatoztassa a magyar és a nemzetközi békemozgalom befolyásának növelése érdekében. küldötteink 72 nemzetközi békemozgalmi tanácskozáson vettek részt. az elmúlt négy év során budapest 9 nemzetközi békemozgalmi tanácskozás színhelye volt. tagjai vagyunk a stockholmi nemzetközi vietnam-konferencia irodájának és végrehajtó bizottságának, az amerikai egyesült államok indokina-i háborús bűneit vizsgáló bizottságnak.

a tudományos jellegű nemzetközi békemozgalmi tevékenység fontos fóruma, az egyes országok haladó értelmiségi körei közötti tapasztalatcsere igen eredményes szervezője a bécsi nemzetközi békeintézet. az obt rendszeresen képviselteti magát az intézet vezető testületének munkájában. az elmúlt négy évben küldötteink az intézet által szervezett 12 tudományos jellegű tanácskozáson vettek részt és tartottak előadást. békemozgalomunk képviselőjében 38 tudományos jellegű előadást tartottak külföldön az obt tudományos bizottságának tagjai, s a magyar tudományos élet is képviselői. öregbítették ezzel hírnevünket a világ tudományos köreiben, erősítették a magyar és külföldi tudósok közötti barátságot.

szoros barátság fűz bennünket a szovjetunió és a többi szocialista ország békemozgalmaival. rendszeresen a munkánkat összehangoló tapasztalatcsere-jellegű együttes és kétoldalu tanácskozások, a küldöttség-cserék. írásban is rendszeresen tájékoztatjuk egymást munkánkról. egyes szocialista országokkal együttműködésünket egyezményben is rögzítjük.

a fejlett tőkés országok békemozgalmaival is kiterjedtek kapcsolataink. minden európai ország bvt-hez tartozó békemozgalmaival levelezés vagy delegációcsere útján együttműködünk. ezen kívül az nsz-kban, a skandináv országokban, olaszországban, ausztriában más békeerőkkel is kapcsolatot tartunk fenn.

/folyt.köv.

11.45/a

- 22 -

12.15.9

bb.25./ obt.....5.folyt./-a

az egyesült államokban, braziliában, ausztráliában és japánban is számos békeszervezettel, személyiséggel levelezünk, tartunk fenn személyes kapcsolatot. a vii. békekongresszus a harmadik világgal, a fejlődő országokkal jelentősen fejlődtek kapcsolataink. így például a bvt közgyűlése óta szinte valamennyi latin-amerikai ország béke-és szolidaritási mozgalomával baráti együttműködést alakítottunk ki. szoros szálak fűznek bennünket a chilei, az argentin, az egyiptomi, a szíriai, az iraki, az indiai, a bangladesi és más harmadikvilágbeli béke-és szolidaritási szervezetekhez.

nemzetközi összeköttetéseit az országos béketanács felhasználta arra, hogy segítséget nyújtson a hazafias népfront és a magyar szolidaritási bizottság külügyi tevékenységének szélesítéséhez.

az idén - hangsúlyozza az obt jelentése - a magyar békemozgalom munkájának középpontjában áll az október végén moszkvában összeülő békeerők világkongresszusára való felkészülés. a békéért küzdő összes erőket tömöríteni szándékozó világkongresszus kezdeményezője és egyik szervezője a bvt.

a világkongresszus nevében is tükrözi az egyetemes jellegű: a békeszerető erők világkongresszusa a nemzetközi biztonságért, a leszerelésért, a nemzeti függetlenségért, a békéért. célja: elősegíteni az imperialistaellenes erők összefogását, a nemzeti békemozgalmak megújulását, hozzájárulni a nemzetközi helyzetben elért pozitív változások megszilárdításához, elősegíteni a nemzetközi élet további enyhülését. e célok is jelzik, hogy a világkongresszus támogatása az egész haladó emberiség ügye. ezért vesz részt a kongresszus előkészítésében - az országos béketanács által kidolgozott terv alapján - nagy aktivitással a magyar nép és a magyar békemozgalom.

a világkongresszus előkészítése tervszerűen és eredményesen folyik. hazánkban megalakult a világkongresszust előkészítő nemzeti bizottság, amely közzétette felhívását a világkongresszus támogatására. azóta számtalan jelét tapasztaljuk, hogy országszerte nagy az érdeklődés és a segítőkészség a világkongresszus hazai előkészítésével kapcsolatban.

/folyt.köv./

11.50/a

- 23 -

12.15.9

bb.25. / az obt.....6.folyt./-a

az idei béke-és barátsági hónap eseménysorozata jelentősen hozzájárult a világkongresszus jelentőségének méltatásához, céljainak ismertetéséhez, megértéséhez. magyar közgazdászok Vt tanulmányt készítettek a világkongresszusra: „ fejlődés és gazdasági függetlenség, „ címmel. a viii. magyar békekongresszusra létrehozott témabizottságok úgy készítették el tanulmányaikat, hogy azok ajánlásait a világkongresszus egyes bizottságaiban is beterjeszthessük. a világkongresszus nemzetközi előkészítő bizottságától kapott felelősségteljes megbízatás szerint részt veszünk a „ fejlődés és gazdasági függetlenség, „ a „ válsággócok, „ valamint a „ társadalmi problémák és emberi jogok, „ elnevezésű bizottság munkájának irányításában.

a) az országos béketanács kiterjedt nemzetközi kapcsolatait felhasználva, hatékonyan hozzájárult a kongresszus nemzetközi előkészítéséhez is. például képviselőink részt vettek azokon a bvt- rendezvényeken: / santiago de chilében, kairóban, berlinben, helsinki, varsóban/, ahol a világkongresszus előkészítése volt napirenden. ott voltak a magyar békemozgalom képviselői a világkongresszus moszkvai előkészítő tanácskozásán is. részt vettek valamennyi regionális tanácskozáson, amelynek feladata volt egy-egy témában segítséget nyújtani a világkongresszus előkészítéséhez. mindez jelzi: mozgalmunk már eddig is sokat tett, hogy itthon és a külföldön megfelelő hangsúlyt kapjon e kiemelkedő jelentőségű nemzetközi békemozgalmi tanácskozás előkészítése.

a magyar békemozgalom választott szervei - az országos béketanács, annak elnöksége és ügyvezető elnöksége - a vii. magyar békekongresszus utmutatásai szerint végezték munkájukat, betöltötték feladatköriüket. lépést tartottak a meggyorsult politikai élettel és a mozgalomra háruló megnövekedett feladatokkal. sikeres, országot átfogó akciókat kezdeményeztek, állásfoglalásaikkal, nyilatkozataikkal a közvélemény figyelmét a nemzetközi élet lényeges kérdéseire irányították. biztosították a békemozgalmi munka tervszerűségét, folyamatosságát, jó színvonalát. a választott testületek ülései nagy nyilvánosságot kaptak, érdeklődést váltottak ki a közvéleményben.

/folyt.köv./
11.55/a

- 24 -

bb.25. / az obt.....7.folyt./-a

végeredményben megállapítható, hogy a magyar békemozgalom a legutóbbi kongresszus utmutatásait követve itthon is és külföldön is jól szolgálta a béke ügyét. tevékenységével meggyőzően bizonyította életerejét. növelte népünknek a világ-békéért érzett felelősségét, és tette készsége a szocialista hazá építésében, ugyanakkor az ország határain túl is eredményesen segítette a béke erőinek gyarapodását, az imperializmus elleni nemzetközi összefogást. köszönet illeti ezért mindazokat, akik a két kongresszus közötti időszakban a magyar békemozgalomban odaadó munkát végeztek, derekasán helytálltak. békemozgalomunknak társadalmunkban és a nemzetközi békemozgalomban elfoglalt helye, itthon és külföldön elért eredményei, a kedvező bel-és külpolitikai körülmények újabb előrelépésre, további fejlődésre nyújtanak lehetőséget - hangsúlyozza befejezésül az obt jelentése. /mti/

..

bb.26. új óvodák debrecenben

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

üzemek, gyárak intézmények segítségével újabb két óvoda épült debrecenben. a monostorpályi és a kishegyesi uton, mindkét intézményben 75-75 gyermeket tudnak elhelyezni. az egyik óvoda felépítéséhez a debreceni konzervgyár, több mint fél millió forinttal járult hozzá, a másik óvodáépítésnél a debreceni szék és kárpitósiipari vállalat huszonhét szocialista brigádja 180 ezer forint értékű társadalmi munkát teljesített. /mti/

..

bb.27. tanácskozás az anya-és csecsemővédelemről

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

a szatmári egészségügyi napok keretében két tanácskozást rendeztek mátyásföldön. az egyik tanácskozáson kilenc előadás hangzott el az anya-és csecsemővédelemről, az ország és a megye népességének alakulásáról, a korszerű terhességvédelemről, a társadalom szerepéről az anya-és csecsemővédelemben, a szülészorvosok, gyermekorvosok, védőnők feladatairól, a családtervezés kérdéseiről. a másik tanácskozás témája az iskolaegészségügy. /mti/

..

12.00/a

- 25 -

12³⁶ g

bb.28 kgst országok hidegfizikai konferenciája székesfehérváron

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

a kgst magyar tagozatának állandó bizottsága, a magyar tudományos akadémia és a központi fizikai kutatóintézet rendezésében nyolc ország százhatvan szakemberének részvételével székesfehérváron tanácskozik a kgst tagországok 12. hidegfizikai konferenciája. a nemzetközi tanácskozás a mélyhőmérsékletek előállításával, mérésével, az abszolút nulla fok alatti hőmérsékleten lezajló fizikai, kémiai és biológiai folyamatokkal, illetve azok ipari alkalmazásával foglalkozik. a konferencián négy szekcióban összesen kilencven előadás hangzik el a résztvevők a kutatások legjobb eredményeit vitatják meg.

a konferenciával egyidőben ülészik székesfehérváron a kgst hidegfizikai-technikai szekciójának koordináló bizottsága n.e. alekszejevszkij professzor elnöklétével. a bizottság ülésén elkészítik a kutatómunka távlati tervezetét, amelyben ajánlások szerepelnek a kgst tagországok nemzeti tagozatai számára.

a kgst tagországok 12. hidegfizikai konferenciája pénteken fejezi be munkáját székesfehérváron. /mti/

--

bb.29. nemzetközi konténer szervezet közgyűlése budapesten

1/kf/tr/ie/a/-cz

1973. szeptember 19.

a container aid internacional a /cai / nemzetközi konténerszervezet szeptember 19-21 között budapesten tartja idei közgyűlését. a nemzetközi tanácskozás szerdán kezdődött a mahart székházában.

a közgyűlésen 16 tagországon kívül megfigyelőként részt vesznek a szovjetunió hajóosztályozó társaságának képviselői is. a tanácskozáson különféle ügyrendi kérdéseken kívül foglalkoznak a nemzetközi szervezet alapszabályának korszerűsítésével, s megvitatják az 1972-ben genfben aláírt konténerbiztonsági egyezmény végrehajtásából eredő tennivalókat.

x x x

/folyt.köv./
12.05/a

- 26 -

13¹⁰g

bb.29./ nemzetközi...folyt./-a

a cai 1968-ban bázelen alakult a konténerek és a konténeres fuvarozással kapcsolatos eszközök nemzetközi szabványokon alapuló karbantartására, javítására, felülvizsgálatára és minősítésére. a szocialista országok közül elsőként a mahart lépett be a nemzetközi szervezetbe, s ez kedvező műszaki és üzleti eredményeket hozott hajózási vállalatunknak. /mti/

--

bb.30. forgalomkorlátozás az 1-es főútvonalon

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

a kpm közúti főosztálya és a bm közlekedési csoportfőnöksége forgalomkorlátozást rendelt el az 1. sz. budapest-győr-hegyeshalmi elsőrendű főútvonalon. a főútvonal komárom és győr-sopron megyei szakaszán - teljes hosszában az ország-határig - állandó jelleggel megtiltják a kerékpárok, fogatolt járművek, traktorok, vontatók és munkagépek átmenő forgalmát.

a forgalomkorlátozás - amelyet a biztonságosabb közúti közlekedés érdekében rendeltek el - 1973. október 15-én nulla órákor lép érvénybe. /mti/

--

bb.31. szennyvittisztító épül a szolnoki cukorgyárban

vid/ká/a/-cz

1973. szeptember 19.

mintegy harminc millió forintos beruházással szennyvittisztító építését kezdték meg a szolnoki cukorgyárban. az ország legnagyobb cukoripari üzeme, amely az idén négyszázhatvan mázsa répat dolgoz fel naponta, nagymértékben szennyezi az élő tisztát, s ezért évente több mint egymillió forint bírságot fizet. a tisztító mű megépítése után a gyári szennyvíz három hónapos kezelést és megfelelő biológiai tisztulást követően kerül csak a folyóba. az üzemben kialakították a belső vízkört is. a dorr rendszerű nagy ülepitő üzembe helyezésével lehetővé vált, hogy a folyóból egyszer kiemelt vizet „házi tisztulás”, után újból felhasználják.

az üzemi szennyvittisztító mű 1974 őszére készül el és kezd meg működését. /mti/

--

12.10/a

- 27 -

13¹⁰g

bb.32. kiegyensúlyozott tanácsi gazdálkodás bács-kiskunban

vid/fm/a/-cz

1973. szeptember 19.

bács-kiskun megye ez évi költségvetési és fejlesztési alapjának időarányos teljesítéséről tárgyalt szerdán a megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították: a megyében a tanácsok pénzügyi helyzete kiegyensúlyozott. jelentős a szociális-egészségügyi és kulturális fejlesztés a megyében. a betegellátást javítja többek között a kiskunfélegyházán felépült új orvosi rendelőintézet, valamint a szociális otthonok, szülőotthonok, bölcsődék, gyermekotthonok gondozói létszámának 28 fővel történt növelése. tízenkét újabb házi betegápolót is munkába állítottak. tiszakécske nagyközség gyermekorvosi körzetet létesített. kiskunhalason, bácsalmáson, baján, kiskunfélegyházán, Lajosmizsén és több más településen vállalati támogatásokkal új óvodák épültek. eredményesen folytatódik a tanyai iskolakörzetesítést elősegítő diákotthon-építési akció is a megyében. /mti/s

--

bb.33. megkezdték a cukorrépa-betakarítást a duna mentén

vid/fm/a/-cz

1973. szeptember 19.

tolna megye dunamenti gazdaságában, a gerjéni állami gazdaságban a héten megkezdték a cukorrépa betakarítását a szárdi mezőgazdasági vállalat által gyártott három menetes gépsorral. a gazdaságban a hagyományos módszerek helyett a vegyszeres gyomirtást és a genetikailag mohogerm vetőmag helyrevetését alkalmazták, zárt technológiai rendszerben. az ehhez szükséges gépek egy részét saját műhelyükben állították elő. mintegy 150 hektáron ezzel a módszerrel tavaly több mint 470 mázsa termést értek el hektáronként, az idén pedig a szárazság ellenére is 350 mázsa átlaghozamot várnak. megállapításuk szerint ilyen termés eredménnyel a cukorrépa-termelő ágazat versenyképes más árunövénytermelő ágazattal, így például a kukoricáéval is. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb.8-as/ ötven város.... / 1.bek. 2.sorában:

n é m helyett m é m irandó!!

/mti/

12.40/a

-- 28 --

13500g

bb.34. megszépíteni az öregkort - tanácskozás szegeden a szociális gondozásról

vid/p -cz

1973. szeptember 19.

kétnapos országos jellegű tanácskozás kezdődött az idős emberek egységes szociális gondozásáról szerdán szegeden a csongrád megyei tanács nagytermében. a szociális-otthoni igazgatók, minisztériumi és tanácsi szakvezetők részvételével. „ne csak éveket adjunk az életnek, hanem életet is az éveknek, - jelszó jegyében rendezett konferencia fő témája az öregek szociális otthoni és napközi otthoni ellátásának, valamint a házi beteggondozásnak egységessé tétele. ezen túlmenően szó esik a tanácskozáson arról is, hogyan lehet feloldani a szociális otthonok zárt jellegét, mit lehet tenni annak érdekében, hogy az idős korúak ne érezzék magukat feleslegesnek, megtalálják helyüket, szerepüket a társadalomban. ez csak úgy valósítható meg, ha a rosszul értelmezett pihenést sikerül felváltani a munka örömeivel, valamilyen elfoglaltsággal. ezen a téren követésre méltó kezdeményezés tapasztalható a szegedi szociális intézményekben, ahol az idősek szebbnél-szebb, szinte művészi kivitelű kézimunkákat készítenek. ezekből a subaszönyegekből, faliképekből, buzsáki, sárközi és egyéb népművészeti jellegű kézimunkákból kiállítást rendeztek a tanácskozás színhelyén. a célszerű, hasznos tevékenység - hangsúlyozták a felszólalók - az anyagi szempontoktól függetlenül is a testi és szellemi aktivitás legjobb megőrzője.

az öregekről való gondoskodás, a velük való törődés egyéb figyelemreméltó példái is tapasztalhatók csongrád megyében. makón például 400 középiskolai tanuló szívesen vállalkozott arra, hogy meglátogasson idős embereket és a városi tanács részére adatokat gyűjtsön. e látogatások a statisztikai adatok összeállításán túl azért is értékesnek bizonyultak, mert a fiatalokban egy életre szóló elhatározás érelődött meg az idős emberek fokozott tiszteletére, nagyobb megbecsülésére. azóta makón a középiskolai kiskis szervezetek gondoskodnak arról, hogy a távoli peremkerületekben lakó magányos idős emberekhez rendszeresen eljusson az olvasnivaló a könyvtárakból. /mti/

--

13.05 /p

-29-

13500g

bb.35. időjárásjelentés

p -cz

1973. szeptember 19.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 19-én szerdán
13 órakor

többfelé eső

a brit szigetek fölött kialakult alacsony nyomású légörvény keleti oldalán nedves levegő áramlik szárazföldünk nyugati területi fölé. ugyanakkor európa keleti részén a középpontjával ukránra fölött elhelyezkedő magas nyomású légköri képződmény határozza meg az időjárást. ennek északkeleti oldalán sarkvidéki eredetű hideg levegő halad délkelet felé, így a szovjetuniónak moszkva vonalától északra fekvő területein a levegő hőmérséklete 6-8 fokkal az évszaknak megfelelő érték alatt marad. a kárpát-medence időjárását jelenleg és az elkövetkező 36 órában is az említett magas nyomású zóna nyugati oldalán dél felé áramló hideg, valamint az adriai-tenger felett elhelyezkedő légörvény hatására észak, északkelet felé áramló enyhe, nedves levegő együttes hatása határozza meg.

háználunk kedden a nyugati megyékben csak 2-5, máshol 6-10 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben 20-27 fokra emelkedett. az esti óráktól kezdve nyugat felől megnövekedett a felhőzet és a nyugati, délnyugati megyékben többfelé esett az eső. a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 9 mm. között váltakozott, de marcaliban 13 mm-t mértek. szerda hajnalra északkeleten 5-10, az ország többi részén 11-15 fokra hűlt le a levegő. ma délelőtt az északi, északkeleti megyékben gyengén felhős volt az ég, másutt borult vagy erősen felhős idő volt. a dunántúlon többfelé esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor az esős helyeken csak 12-15, máshol 16-21 fok között volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 19,6 fok volt, a százéves átlagnál 3,2 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

északkeleten is megnövekvő felhőzet. többfelé eső, egy-két helyen zivatar. időnként élénk, helyenként erős keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökon: általában 17-22 fok között, néhány esősebb helyen 15 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 104 cm.

/mtl/
13.10/p

-30-

13.10/p

bb.37. modellbemutató a cipőipari szövetkezetek választékának bővítésére
t ol/tm/p 1e-cz 1973. szeptember 19.

a jövő év tavaszi-nyári szezonjára ad ötleteket a cipőipari szövetkezetek és méretes szalonok munkájához az a háromnapos modellbemutató, amelyet szerdán nyitottak meg a budapesti kör szálló különtermében. a szövetkezeti választék bővítését a kiállítás rendezője, az okisz labor bősztálya azzal is elő kívánta mozdítani, hogy az eddigiektől eltérően most jóval több és többféle, új divat modellt állított ki a már hagyományos bemutatón. így felsorakoztatták az évközben készült számos kísérleti vizsgálat próbáját kiállt mintacipőket is, amelyek gyártásának megszervezéséhez, az azzal összefüggő anyag- és bérnormák kidolgozásához is készek segítséget adni. egyébként éppen abban áll a most megnyílt bemutató újszerűsége, hogy azon a tetszést aratott modellekkel együtt a helyszínen megvásárolható a teljes műszaki dokumentáció is. /mtl/

-31/ a-

13.10/p

bb.36. a belső szerkesztőség híreinek jegyzéke szeptember 19-én
13 óráig:

se/p -cz

1973. szeptember 19.

1. műanyagelemek a butoriparban
2. téli terv a bkv-nál
3. új utikönyv-sorozat
4. lemezkülönlegességek
5. csomagolódobozok külföldre
6. a 25. színház baranyában
7. gépkocsikat törtek fel
8. zöldövezet-tervek
9. vasúti tolvajokat ítéltek el
10. pécsi és bpesti antológia
11. kgst együttműködés az állategészségügyben
12. 150 mázsás szilvatermés
13. komlótermelés
14. ifjúsági színház zalalövön
15. új címer kiskunfélegyházának
16. tiszamenti regionális vízmű
17. vékonypapír lábatlanról
18. nemzetiségi bizottság mórton
19. testvérkapcsolatok
20. balesetek
21. budapesti balesetek
22. almaszüret
23. bélyegkiállítás
24. mezőgazdasági gépberuházások
25. az obt jelentése
26. új óvodák debrecenben
27. szatmári egészségügyi napok
28. hidegfizikai konferencia
29. nemzetközi konténer szervezet közgyűlése
30. forgalomkorlátozás az 1-esen
31. szennyvizzisztító
32. bács megyei tanács vb
33. cukorrépa-betakarítás
34. tanácskozás az öregekről
35. időjárás
36. hírojegyzék./mt1/

--

-31-

1355 g

bb.38. 260 személyes tanyai diákotthon kap Lajosmizse

vid/a/-cz

1973. szeptember 19.

Lajosmizse nagyközségben a környező tanyák diákjai részére 260 személyes diákotthon építését kezdték meg. a közel 20 millió forint költséggel épülő intézmény a jövő év végére készül el. építési költségét a helyi tanács fejlesztési alapjából, s a megyei kollégium-építési alapba a vállalatok, tanácsok és magánszemélyek által befizetett pénzeszegekből biztosítják. a már elkészült kiskunfélegyházi 150 s a kiskunmajsai 216 személyes intézmény után a Lajosmizsei lesz a harmadik és egyben a legnagyobb ilyen rendeltetésű diákotthon, amely társadalmi segítséggel épül a legnagyobb tanyás vidéken. egyidejűleg újabb kollégiumok építését készítik elő. bács-kiskun megye a negyedik ötéves tervben több mint ezer tanyai kisdiákjának biztosít diákotthoni ellátást: a belterületi gyerekekkel egyforma tanulási feltételeket.

/mti/

-.-

bb.39. egymillió forint ösztöndíj a tatabányai bányászgyerekeknek

vid/a/-cz

1973. szeptember 19.

a tatabányai szénbányák igazgatósága és szakszervezeti bizottsága példamutatóan segíti fizikai dolgozóinak továbbtanuló gyermekeit. rendszeresítették például az általános és a középiskolákban tanuló munkásgyermekek részére a középiskolai, illetve az egyetemi előkészítő tanfolyamokat. hasonló módon gondoskodnak az olyan fiatalokról is, akik már a szénbányáknál dolgoznak, de egyetemi tanulmányt szeretnének folytatni matematikai és fizikai szakon. a tanfolyamok költségeit a vállalat fedezi.

Évről-évre több bányászgyerekeknek ad ösztöndíjat is a szénbányák igazgatósága. az 1973-74-es oktatási évre 211 tanulóval kötötték szerződést ösztöndíjra. gimnáziumban például 20 ösztöndíjas tanuló a szénbányáknak, s többségük fizikai dolgozó gyermeke. e fiatalok zöme műszaki és közgazdasági egyetemre készül, de nem zárják ki az ösztöndíjból az olyan munkásgyermekeket sem, akik a középiskola befejezése után nem kívánnak továbbtanulni. a szakközépiskolákban jelenleg 15, szakmunkásképző intézetben 150, egyetemen, illetve főiskolán pedig 26 ösztöndíjas van a tatabányai vállalatnak. az új tanévben összesen 1,2 millió forintot fizetnek ki az ösztöndíjasoknak.

az ösztöndíj-rendszer kiszélesítésével kettős célt kíván elérni a szénbányák. egyrészt anyagi támogatást nyújt az alacsonyabb keresetű fizikai dolgozó gyermekeinek, másrészt ilyen módon is gondoskodik a szakember-utánpótlásról. /mti/

-.-

13.20/a

14⁰⁵g

- 32 -

bb.40. árubemutatók a duna-tisza közti napokon

vid/a/-cz

1973. szeptember 19.

a duna-tisza közti napok változatos programja szerdán árubemutatókkal folytatódott bács-kiskun megye hét városában és községében. kecskeméten többek között a szeszmentes italok gazdag választékát mutatták be, kalocsán a világhírű paprikaipari termékeket, kerekegyházán a ruházati, vegyes-és élelmiszeripari árucikkeket állították ki. a rendezvényeket szakmai tanácsadással kötötték egybe. a tájegységi napok első szakmai ankétján, amelyen kecskeméten rendeztek, a folklór és az idegenforgalom kapcsolatát vitatták meg. /mti/

-.-

bb.41. megérkezett az eső - száz milliméter kellene belőle az alföldön

vid/fm/a/-cz

1973. szeptember 19.

bács-kiskun megyében, ahol az utóbbi napokban átlagosan 15-20 millió forint értékű szántóföldi és kertészeti termék került le a nagyüzemi földekről, eső frissíti a határt. a késve érkezett csapadék már aligha befolyásolja a terméshozamok alakulását, kényszerítés állt be a kukoricaföldeken, megszűnt a kertészeti növények vegetációja. a szőlő helyenként még hasznosítja az esőt. leginkább az őszi talajmunkáknál, vetéseknél van égető szükség a csapadékra. a kitikkadt földek száz milliméter vizet is elbírnának anélkül, hogy ez hátráltaná a munkákat. már most a szitáló esőben dolgoznak a vetőgépek az előkészített területeken. a nagy határu megyében 130 000 hektáron kell földbe rakni az ősziakat. eddig alig ötezer hektárnyi vetésről érkezett jelentés, így a munka dandárja még hátra van. az időjáráshoz igazodva alakították ki a gépek munkarendjét a termelőszövetkezetekben, s napi ötezer hektár vetésterületet jelöltek ki számukra. /mti/

-.-

13.25/a

- 33 -

14⁰⁵g

bb.42. harmincöt újabb belföldi partner - nagy külföldi érdeklődés a bábolnai tetra baromfi iránt

vid/a/-cz

1973. szeptember 19.

az év elején 157 belföldi partnerrel - állami gazdasággal, illetve termelőszövetkezettel - több mint 30 millió darab tetra-b naposcsibe szállítására kötött szerződést a bábolnai állami gazdaság. azóta újabb 35 partner jelentkezett. így az év végéig a hazai gazdaságokba mintegy 36 millió darab hushibrid naposcsibét adnak el. a nyári hónapokban kizárólag éjjel szállítottak. szerencsére még a szeptemberi keltetést is így trévezték, így az ősz eleji váratlan kánikulát sem selylették meg a fiatal állatok.

a gazdaság tízéves tenyésztői munkáját, a hazai fajta minősítésnél elért kiváló eredményt külföldön is számon tartják. így évről-évre növekszik exportjuk. nemrég például Lengyelországból kaptak terven felüli megrendelést 2 millió darab hushibridre. így csupán a szocialista országokba mintegy 12 millió darab tetra-b-t szállítanak az idén. nem kisebb az érdeklődés a tojó tetra fajták iránt sem. ezekből is nagy mennyiséget küldenek a szovjetuniótól kezdve az arab országokig. a keltetőtojásból többek között 10 millió darabot szállítanak jugoszláviába, 16-17 milliót az arab országokba.

a belföldre, s a szocialista országokba speciális légkondicionált baromfiszállító autókkal küldik a megrendeléseket. a távol-keletre viszont repülőgépek viszik a küldeményeket. egész évben hetenként két malév különgép indul utnak a keltetőtojásokkal. az élősibéket pedig mintegy 20, ugyancsak különjáráttal küldik ki. /mti/

felhasználható: 20.00 órától!

bb.44. az idei 25. orgonahangversennyel befejeződött a tihanyi zenei program

vid/fm/a/-cz

1973. szeptember 19.

a tihanyi apátsági templom híres orgonája nyilvános koncerten az idén szerdán este szólalt meg utoljára. sebestyén jános, réti józsef és kovács loránd szerdai hangversenye a 25. volt az idei tihanyi zenei programban.

/folyt.köv./
13.35/a

- 34 -

14⁴⁰ g

bb.44./ az idei.....folyt./-a

a balaton zenei programjának - a keszthelyi zenei hetekkel együtt - rendkívül sikeres évadja zárult le tihanyban. szinte mind a 25 alkalommal, telt ház, előtt tartották meg a hangversenyeket. a koncerteken külföldi művészek is felléptek. emelte a hangversenyek színvonalát az mrt gyermekkórusa, a debreceni kodály kórus, a veszprémi vegyeskar, a győri filharmónikus zenekar, a filharmónia fuvós ötös és a budapesti madrigál kórus szereplése is. /mti/

..-

bb.45. francia képzőművészek tárlata szekszárdon

vid/p fm - cz

1973. szeptember 19.

neves párizsi festőművészek tárlata nyílt meg szerdán a szekszárdi béri balogh ádám muzeumban. a kiállításon szekszárd franciaországi testvérvárosa, bezons /párizs egyik önálló külső városa / képzőművészeti delegációja négy festőművész-tagjának mintegy negyven alkotását mutatják be, - a tolna megyei festők bezonsban tavasszal rendezett tárlata viszonzásaként. jeanne michele hugues és eliane thioller festőművésznők, jean jacques morwan festőművész és michel audon grafikusművész modern felfogású kompozícióit tekintheti meg a magyar közönség.

a kiállítást dr. wéner jános, a szekszárdi városi tanács vb titkára nyitotta meg. /mti/

..-

bb.46. nemzetközi bányagazdaságtani konferencia balatonfüreden

vid/p fm -cz

1973. szeptember 19.

balatonfüreden szerdán nemzetközi bányagazdasági konferencia kezdődött. az országos magyar bányászati és kohászati egyesület abból az alkalomból rendezte meg a háromnapos tudományos tanácskozást, hogy 200 éves jelent meg a bányászati tudomány, bevezetés a bányatan elméletébe és gyakorlásába, valamint a bányakincstári tudományok alaptételeinek ismeretébe, című könyve, amelyet a selmeci bányászati akadémia részére írt.

/folyt.köv./
13.50/p

christoph traugott³⁵ -
delius

14⁴⁵ g

bb.46/ nemzetközi.....folyt./p

a konferenciára hét országból száz bányászati szakember érkezett, akiket bács péter, a közép-dunántúli szénbánya vállalat igazgatóhelyettese köszöntött. ezután kreffly gábor, az országos magyar bányászati és kohászati egyesület bányászati szakosztályának elnöke mondott megnyitó beszédet, amelyben ismertette delius kristóf traugott munkásságát, művének hatását a hazai és az európai bányászat és bányatan fejlődésére. elmondotta, hogy az adott kor bányaművelési ismereteit messze meghaladó művet xvi. lajos francia király parancsára és költségére francia nyelven is kiadták, annak idején különböző országokból fiatalokat küldtek selmecbányára delius előadásait hallgatni, hogy a helyes bányagazdaságtani, bányászati szervezési és adminisztrációs ismereteket megszerezhessék. a mostani tanácskozás célja - a deliusi szellemi hagyatékra való emlékezés mellett -, hogy megvitassák a mai magyar bányagazdaságtan módszereit és téziseit, amelyeket külföldi tapasztalatokkal is kiegészítenek.

a plenáris ülés első előadását dr. faller gusztáv ,, a magyar bányagazdaságtan sajátosságai,, címmel tartotta./mti/

--

bb.43. gyógyszeres ampullák nagykanizsáról

vid/p -cz

1973. szeptember 19.

a magyar gyógyszeripar kívánságára gyógyszeres ampullák gyártására is berendezkedett a hőálló üvegyártási technikájáról közismert nagykanizsai üvegyár, a két köbcentiméter nagyságú ampullákat egyelőre kísérletképpen gyártják az automata gépeken, de a jövő évben már 100.000.000 ampullát tudnak átadni a gyógyszergyáraknak./mti/

--

bb.47. felhívás a világ haladó ifjúságához : ítéljék el a chilei fasiszta puccsot, támogassák chile harcoló népét -sajtótájékoztató a divsz-nél

t pr/gg/p zs ó-cz

1973. szeptember 19.

a demokratikus ifjúsági világszövetség kezdeményezésére rendkívüli nemzetközi ifjúsági konferenciát tartottak budapesten, amelyen megvitatták a jobboldali puccs következtében kialakult chilei helyzetet, valamint a demokratikus ifjúság ebből adódó szolidaritási feladatait. a tanácskozásról szerdán tájékoztatta az újságírókat alain therouse, a divsz főtitkára.

/folyt köv ./
13.45/p

-36-

christoph traugott delius

14^hg

bb.47. felhívás a .....folyt /p

elmondotta egyebek között, hogy a demokratikus ifjúsági világszövetség állásfoglalásban ítélte el a chileben puccsal hatalomra került nyílt fasiszta rendszert, amely tömegmészárlásokat hajtott végre, ezeket bőrtönöz be, fasiszta terrorral igyekszik megfélemlíteni a chilei nép szabadságszerető fiait. a junta tagjai a nemzetközi imperializmus s a nemzeti oligarchia támogatását élvezik a chilei hazafiak azonban küzdenek demokratikus jogaikért, fegyveres ellenállásba kezdtek, s ezt az ellenállást a világ haladó ifjúságának meggyőződése szerint nem tudják majd megtörni. a világ közvéleménye felháborodottan ítéli el a chilei katonai puccsot, nemzetközi méretű szolidaritás van kibontakozóban.

a tanácskozáson, amelyen nemzetközi és regionális ifjúsági szervezetek vettek részt, egyhangulag elítélték a fasiszta puccsot, s támogatásukról biztosították a chilei nép harcát. az értekezleten részt vettek a nemzetközi szocialista ifjúsági szövetség /iusy/, a nemzetközi diákszövetség /uie/, az ifjúsági nemzeti bizottságok európai tanácsa /cenyc/, a nemzetközi keresztény demokrata ifjúsági szövetség /iucd/, az európai radikális és liberális ifjúsági szövetség /eflry/, valamint a divsz képviselői. felhívással fordultak a világ ifjúságához: tegyenek meg minden tőlük telhetőt a chilei vérengzés megállítására, szervezzenek szolidaritási megmozdulásokat, támogassák anyagilag és erkölcsileg a chilei nép küzdelmét. chile nincsen egyedül - hangzik a felhívás - a világ ifjúsága azok mellett áll, akik bátran harcolnak és a győzelembe vetett hittel emelik magasra az ellenállás, a remény zászlaját.

a tanácskozás küldöttjei táviratot intéztek kurt waldheimhez, s kérték az ensz főtitkárát, hogy közbelépésével állítsa meg a gyilkos terrort. a fiatalok képviselői konkrét szolidaritási akcióttervet dolgoztak ki a chilei nép harcának segítésére, s úgy döntöttek, hogy szeptember 22-én európai ifjúsági konferenciát hívnak össze párizsban a chilevel való szolidaritás jegyében. erre a tanácskozásra meghívót kapott europa valamennyi ifjúsági és diákszervezete .

/folyt köv ./

13.5/p

-37-

14^hg

bb.47. felhívás a.....2.folyt /p

a sajtótájékoztatón részt vett michael müller, aki az értekezleten a szocialista ifjusági szervezetek nemzetközi szövetségét képviselte. az ifju szocialisták nevében kijelentette: nem szabad elismerni a junta törvényellenes kormányát, a chilei nép jogos képviselője továbbra is a népi egység kormánya.
/mti/

--

bb.48. idős pedagógusokat köszöntöttek tatabányán

vid/fa/a/-cz

1973. szeptember 19.

nyugdíjba vonuló általános iskolai pedagógusokat és óvónőket bucsúztattak szerdán a tatabányai városi tanács vezetői. az idős pedagógusokat jutalomban részesítették és szakszervezeti emlékéremmel tüntették ki. az ünnepségre meghívtak már korábban nyugdíjba ment tanítókat is. közülük hatnak vas, gyémánt, illetve arany diplomát nyújtották át abból az alkalomból, hogy 65, 60, illetve 50 évvel ezelőtt szerezték meg a tanítói oklevelet. /mti/

--

bb.49. a bérfejlesztésről és a munkaszervezésről tárgyalt az építők szakszervezetének központi vezetősége

t/sb/mm/ie/a/-cz

1973. szeptember 19.

az építők dózsa györgy uti székházában szerdán az építő-, fa-és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége ülést tartott, amelyen megjelent bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter is. a tanácskozáson juhász ottó, az építők szakszervezetének titkára és simor jános építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes beszámolója és írásos előterjesztés alapján a iv.öt-éves tervben eddig megvalósított bérpolitikai intézkedések tapasztalatairól, és a vállalati- és munkaszervezés fejlesztéséről tárgyaltak.

/folyt.köv./

14.15/a

- 38 -

15°

bb.49./ a bérfejlesztésről.....folyt./-a

a felsorolt adatok szerint a tervidőszak első három évében az állami építőiparban az átlagkeresetek 16.5, az építőanyagiparban 17.8 százalékkal, a személyi jövedelmek pedig 20.5, illetve 18 százalékkal növekedtek. az idei jelentős bérpolitikai intézkedések hatására az építőmunkások átlagkeresete júliusban 11.6, az építőanyagipariaké 10.9 százalékkal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. a beszámolókból és a vitából azonban kitűnt az is, hogy a vállalatok jelentős része túlzott óvatosságból nem használta ki a rendelkezésére álló lehetőségeket. a központi bérfejlesztés során a munkások és a termelésirányítók kötelező béremelésének következetes végrehajtásában is történtek mulasztások, ezért az évm utasította az érintett vállalatokat, hogy visszamenőlegesen március 1-től haladéktalanul pótolják a mulasztásokat. szóváltották azt is, hogy nem mindenütt alakult megfelelően a munkások és az alkalmazottak kereseti aránya, ezért az évm arra kérte a tanácsi és más felügyeleti szerveket, hogy végezzenek vizsgálatokat és tegyék meg a szükséges intézkedéseket. a szakszervezet központi vezetősége állást foglalt abban is, hogy következetes, tervszerű bérpolitikai intézkedésekkel az eddiginél jobban kell érvényesíteni a differenciálást a szakmák, valamint a betanított, a segédmunkások és a szakmunkások között.

a vállalati üzem-és munkaszervezés eddigi tapasztalatai alapján fontosnak tartotta a szakszervezet központi vezetősége, hogy a bérintézkedések költségnövelő hatását a szervezés javításával, a szocialista munkaverseny jobb megszervezésével és a bérintézkedések ösztönző hatásának felhasználásával ellensúlyozzák a vállalatok. a különféle munkaszervezési programok gondos kidolgozásában általában jó eredményt értek el, de most már időszerű, hogy előtérbe kerüljön a következetes végrehajtás is. a szakszervezet központi vezetősége hangsúlyozta, hogy a gazdasági és társadalmi szervek összefogásával az építő-és építőanyagiparban is meg kell teremteni a feltételeit a „dolgozz hibátlanul, munkarendszer elterjesztésének. az építőanyagiparban eddig csak néhány gyárban tértek át a dh-munkarendszerre, az építőiparban pedig még meg sem kezdődött ez a mozgalom, amely összetett, magas színvonalú munkaszervezéssel nyújt lehetőséget a hibátlan, kifogástalan munkára. /mti/

--

14.20/a

- 39 -

15°

bb.50. Ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága

t hi/tr/p zs -cz

1973. szeptember 19.

halász István, az mti tudósítója jelenti :

a zöldségtermelés fejlesztésével kapcsolatos intézkedések hatását, eredményeit vizsgálta a nagykovácsi konzervgyárban megtartott - üzemlátogatással egybekötött - tanácskozásán az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága. az ülésen - amelyen Kovács István, a bizottság titkára töltötte be az elnöki tisztet - a vendéglátó üzem dolgozóinak nevében Kovács Sándor gyárigazgató köszöntötte a bizottság tagjait, majd dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes tájékoztatója alapján a képviselők megtárgyalták a zöldségtermesztés helyzetét, a forgalmazás problémáit, a zöldségellátás javítására eddig tett és a továbbiakban tervezett intézkedéseket.

a beszámolóból és a képviselők hozzászólásaiból egyöntetűen kitűnt, hogy a lakosság, valamint a feldolgozó ipar zöldségellátása, s az export biztosítása érdekében hozott határozatok - bár mindössze egy év termelési tapasztalatai ismeretese - hoztak eredményeket. az intézkedések részben a termelés korszerűsítésére, részben a gazdaságosság javítására irányultak. például tavaly 200 millió forintos keretben növelték - a piaci árviszonyokhoz képest leginkább elmaradt - tartósítói ipari zöldség-nyersanyagok felvásárlási árát. a termelés korszerűsítésére - jobbra importból - speciális gépeket vásároltak, s bizonyos mezőgazdasági üzemek gépbeszerzéseihez az állam kiemelt támogatást nyújt. a palántanevelés és a primőrök termesztése érdekében 30 százalékos támogatást biztosít a program növényházak és fűtött fóliatelepek létesítésére.

az említett intézkedések hatására a zöldségtermesztési területek korábban tapasztalt csökkenése megállt, s a tavalyi felvásárlás - a kedvezőtlen őszi időjárás ellenére - körülbelül nyolc százalékkal meghaladta a megelőző évet. az idén a tartósítói iparok előirányzataikat 110 százalékban tudták szerződéssel alátámasztani, a szövetkezeti kereskedelem a tervezett mennyiséget 106 százalékban szerződtette le, a néhány különösen munkaigényes zöldségfélében azonban nem sikerült a szükséges mennyiséget biztosítani.

/folyt köv ./
14.30/p

-40-

zöldség

t

bb.50 Ülést tartott ....folyt /p

végeredményben a termelésben tapasztalható fellendülés és a szerződés-kötések kedvező alakulása ellenére - javarészt a késői kitavaszkodás miatt - egyes zöldségfélékből az ellátás az év első felében nem volt kielégítő, és a fogyasztói árak is meghaladták a múltévi szintet.

a termelés korszerűsítéséhez - mint az ülésen elhangzott - a gépbeszerzések állami támogatása és a kedvező hitel-lehetőségek jó feltételeket teremtettek. a múlt évben ötezer hektáron alakultak ki speciális gépekkel felszerelt zöldségtermelő bázisgazdaságok, ez a terület az idén várhatóan eléri a 10.000 hektárt. a termelés általános korszerűsítését jelzi, hogy a mezőgazdasági üzemek tavaly 62 millió, az idén 125 millió forint értékű gépet szereztek be a zöldségtermesztéshez. az állam ezeket a vásárlásokat tavaly 25 millió forinttal támogatta, az idén pedig megkétszerezi ezt az összeget.

az összes megtermelt zöldség 30-35 százalékát előállító kiskerti gazdaságok ártermelésének fejlesztése még nem megoldott - hangoztatták az ülésen. pedig a lakosság zavartalan ellátásában ezeknek a gazdaságoknak jelentős a szerepe. a kiskerti gépek, munkaeszközök választéka bővült ugyan, de korántsem kielégítően. a zöldségtermesztésben leginkább használható gépek - az ártámogatás ellenére - viszonylag drágák, emiatt alig találunk gazdára.

az ülésen szóváltották, hogy a palántanevelés és primőr zöldségtermelés érdekében a kormányprogramban meghatározott 30 százalékos támogatás a tapasztalatok szerint nem eléggé ösztönöz a fejlesztésre. ez magyarázza, hogy 1972-ben például növényházak zöldségtermelési célokra nem építettek a nagyüzemek, mert sokba kerül, s nincs hozzá kellő anyagi erejük. fűtött fólia-telepből is mintegy 30 százalékkal kevesebbet létesítettek tavaly, mint amennyit terveztek.

a zöldségellátás egyik fontos problémája, hogy az áruraktározás, árrelőkészítés feltételei sem termelési, sem kereskedelmi vonalon nem biztosítottak. a termelő üzemeknek a zöldségfélék tárolásához, az árrelőkészítéshez épülete, felszerelése jóformán nincs. az ilyenfajta gondok megoldását a bizottság az illetékes szervek figyelmébe ajánlja.

/folyt köv ./
14.35/p

-41-

1515

bb.50. ülést tartott ....2.folyt /p

közölték az ülésen, hogy a lakossági ellátás javítása érdekében létrehozták a tárcaközi zöldség-gyümölcs operatív bizottságot, amely az áruforgalommal kapcsolatos koordinációt látja el. a bizottság konzultatív testületként működik, megvitatja az előterjesztett témákat, és javaslatokat tesz az érdekelt szakterületeknek a problémák megoldására. egyébként a zöldségtermesztés és ellátás témakörében további vizsgálatok, feltáró munkák folynak, a kidolgozott javaslatok várhatóan az év végén kerülnek a felsőbb szervek elé.

a zöldségtermesztés fejlesztési programjának végrehajtása érdekében - mint az ülésen rámutattak - változatlanul szükségesnek látszik a kedvezmények további fenntartása. emellett folyamatos szervező-munkára van szükség főleg a gépesítés, a korszerű technológiák alkalmazása, a primőr és a korai zöldség termelési feltételeinek bővítése, a korszerű csomagolás, raktározás megteremtése terén. felvetették, hogy a fogyasztói árakat jelentős fuvardíj-költségek terhelik. a fuvardíj-kedvezmény felülvizsgálata, esetleg fokozatos megszüntetése minden bizonnyal elősegítené a szállítások ésszerűbb, olcsóbb megszervezését. végezetül hangsúlyozták: a lakossági ellátás szervezésébe fokozottabban be kell vonni a megyei és a területi tanács-szerveket. a falusi lakosság részére a főbb cikkeket helyi termelésből is biztosítani lehetne, a tanács segítségével, a szomszédos szövetkezetek és áfész társulások létrehozásával. emellett hasznos lehet a tanácsok és szakigazgatási szervek ellenőrző tevékenységének fokozása többek között az áru-ellátásban, az árak alakulásában.

a vitában felszólalt gajdos jános, kelemen andrás, lakatos andrás, mateovics józsef, dr. molnár béla, nieszner ferenc, ríba miklós, szemerits ferencné, varga b. istván képviselő, továbbá patay jános, a szövosz elnökhelyettese, dr. nyíri béla, a tot elnökhelyettese és kovács sándor, a nagykovácsi konzervgyár igazgatója./mt1/

14.45/p

-42-

bb.51. nemzetközi kollokvium pécsen a váratlan szén-és gázkitörés elleni küzdelemről

vid/fm/a/-cz

1973. szeptember 19.

a pécsi akadémiai bizottság székházában szerdán megnyílt a váratlan szén-és gázkitörések elleni küzdelem témakörével foglalkozó VII. nemzetközi kollokvium, amelyen magyar, lengyel, és ndk-beli kutatók ismertetik az elmúlt két év kutatási eredményeit.

a bányászokat fenyegető természeti veszélyek közül kiemelkednek a váratlan szén-és gázkitörések, amelyek tragikus hirtelenséggel lepik meg a dolgozókat és sokszor életüket követelik. gázkitörése esetén a szénben lévő nagymennyiségű gáz hirtelen szabadul fel és többszáz tonna szenet ragadva magával, áramlik a bányaterekbe. a nagy erővel kitörő gáz és széntömeg tönkreteszti a bányabiztosítást, jelentős hosszúságban megtölti a bányafolyosót, maga alá temeti az ott tartózkodó embereket. olyan gázkeverékkel tölti meg az elvonuló légáramot, amely gyújtás esetében a teljes bányára kiterjedő, mindent elpusztító sújtólégrobbanásba mehet át. a mecseki szénbányákban közel nyolcvan éve fordulnak elő gázkitörések. a kormányzat a veszély csökkentése érdekében rendelte el, hogy a mecseki szénbányák keretében működő kutatási osztály keresse a veszély csökkentésének módszereit. e munkálkodás során kiemelkedő eredményeket értek el, amelyekkel nagy nemzetközi elismerést is szereztek.

dr. szirtes lajos kandidátus, a mecseki szénbányák kutatási osztályának vezetője megnyitó beszédében elmondotta: a két évenként más-más országban ismétlődő kollokvium most olyan időben kerül megrendezésre, amikor a gázkitörésveszély csökkentésére irányuló csaknem két évtizedes kutatómunka eredményei teljességükben bontakoznak ki. a táncskozás szimbolusaként használt diagram igazolja ezt, amely a mecseki bányákban előfordult gázkitörések számának változását mutatja be 1894-től napjainkig. látható, hogy a felszabadulást követően az ötvenes évekig a bányák mélyülésevel, a termelés növekedésével a kitörések száma nagymértékben növekedett, de azóta a különféle eljárások kikísérletezése, üzemszerű alkalmazása nyomán az előforduló esetek száma jelentősen csökkent.
/folyt.köv./
14.30/a

- 43 -

1530

b.51./nemzetközi.... folyt./-a

az eredmények egyrészt annak az együttműködésnek köszönhetők, amelyet immár több mint egy évtizede folytatnak a német, lengyel és magyar kutatók.

a megnyitó után az első előadást dr. jan borowski, a lengyelországi barbara kísérleti bányászati kutatója tartotta, aki a lengyel szénbányáknál elért eredmények alapján a kiterjesztésvesztély regionális előrejelzésének, illetve meghatározásának irányairól számolt be. ezt követően fulmer józsef, a mecseki szénbányák főmérnöke dr. h. marggraf, ndk-beli kutató és dr. szirtes lajos előadásai hangzottak el. /mti/

--

bb.52. békemozgalmi aktivisták kitüntetése

t/tf/fk/zs/a/-cz

1973. szeptember 19.

az elnöki tanács a viii. magyar békekongresszus alkalmából kitüntetések adományozott békemozgalmunk legeredményesebb munkát végzett aktivistáinak.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át a kitüntetések szerdán az országházban rendezett ünnepségen. az ünnepi esemény elnökségében foglalt helyet kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára és sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára.

jelen volt az ünnepségen bencsik istván, a hazafias népfront főtitkára s az obt alelnökei közül pethő tiber és vass istvánné. ott volt a békekongresszusunkra budapestre érkezett romesh chandra, a béke világtanács főtitkára.

a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést kapta:

harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsa elnöksége tagja, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, az országos béketanács alelnöke;

/folyt.köv./
14.45/a

- 44 -

1525

.52./ békemozgalmi.....folyt./-a

dr. simai mihály, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem tanára, az országos béketanács alelnöke;

tóth károly, a református zsinati iroda főosztályvezetője, a keresztény békekonferencia főtitkára.

a munka érdemrend ezüst fokozata kitüntetést 17-en, bronz fokozatát tizen kapták meg.

a kitüntetettek nevében dr. simai mihály mondott köszönetet. az ünnepség után az elnöki tanács fogadást adott a kitüntetettek tiszteletére. /mti/

--

bb.53. a csehszlovák igazságügyi küldöttség békés megyében

vid/fm/a/-cz

1973. szeptember 19.

a hazánkban tartózkodó csehszlovák igazságügyi delegáció - dr. pavol kiralynek, a szlovák szocialista köztársaság igazságügyi miniszterének vezetésével - szerdán békés megyébe látogatott. a küldöttséget elkísérte dr. korom mihály igazságügyi miniszter is. a vendégeket békéscsabán, az mszmp békés megyei bizottságának székházában frank ferenc, az mszmp békés megyei tanács elnöke és dr. jakucs tamás, a békés megyei bíróság elnöke fogadta. délután - a békés megyei vezetők társaságában - a vendégek felkeresték a kondorosi dolgozók termelőszövetkezetet, ahol ladnyik mihály elnök ismertette a szövetkezeti tagság élet-és munkakörülményeit.

a csehszlovák delegáció csütörtökön gyulán a megyei bíróság munkájával ismerkedik. /mti/

--

14.55-/a

- 45 -

1525

bb. 54. tanácskozás a szarvasmarhatenyésztési program megvalósításának helyzetéről borsod megyében

vid fm/il cz

1973. szeptember 18.

a termelőszövetkezetek, a szarvasmarhatenyésztésben érdekelt vállalatok, állategészségügyi intézmények, valamint a járási párt bizottságok és államigazgatási szervek több mint kétszáz vezetője részvételével szerdán, miskolcon tanácskoztak a szarvasmarha program megvalósításának borsod megyei helyzetéről. a tanácskozáson részt vett dr. bodnár ferenc, a megyei pártbizottság első titkára is.

dr. ladányi józsef, a megyei tanács elnöke megnyitójában elmondotta, hogy a megyében két évtized alatt több mint negyvenezer darabbal, csökkent a szarvasmarha állomány, különösen kedvezőtlen a tehénlétszám apadása.

a kormányrendelet alapján - mondotta - a kedvezőtlen adottságu harmincegy tsz-nek negyvenmillió forint állami támogatást nyújtanak, 1975-ig a szarvasmarha tenyésztés fokozására. három tsz-ben a tájjelegnek megfelelő modellt tenyésztet alakitának ki. kedvező jelenség - állapította meg -, hogy a kormányhatározat megjelenése óta eltelt egy év alatt növekedett a tehénállomány és az előhasi úszók száma.

fejes lászló, a megyei tanács elnökhelyettese ismertette a szarvasmarha tenyésztés borsodi helyzetét. jelenleg a tsz-ek hetvenöt százaléka száznál kevesebb tehenet tart, - állapította meg 1985-ig a tehénlétszámot huszonöt százalékkal akarják növelni

a feltételekről szólva ismertette, hogy elsősorban a hustipusu szarvasmarha tenyésztését akarják kiterjeszteni. a városok körzetében szorgalmazzák a tejtermelést jelenleg az állomány kilencvenöt százaléka magyartarka fajta; ezt a hustipusu tenyésztéshez megfelelő korszerűséssel tovább kell javítani.

a takarmánybázis kialakítására kedvező feltételek vannak. jelenleg huszonhárom üzemben végeznek gyepjavítást 1985-ig tizenegyezer hektárnyi gyepet akarnak telepíteni, aminek költsége meghaladja a negyvenmillió forintot. szükséges a saját keverőüzemek létrehozása. most csak harmincnégy tsz rendelkezik ilyennel. ahol szükséges, ezeknek a takarmánykeverőknek társulás útján történő létrehozását is támogatják.

az előadást vita követte./mti/

--

- 46 -

15.40/11

16²⁰

bb. 55. a szovjetunióbeli vologda város küldöttsége miskolcon

vid fm/il cz

1973. szeptember 19.

miskolc szovjetunióbeli testvérvárosából vologdából három tagú küldöttség érkezett miskolcra. a küldöttség vezetője v. parmenov vologda város tanácselnöke. a vendégeket szerdán a városi tanács székházában bárczi béla miskolc megyei város tanácsának elnöke fogadta, jelen voltak a miskolci városi pártbizottság, valamint a kisz, és a hazafias népfront vezetői is.

a baráti találkozáson bárczi béla ismertette miskolc fejlődését és a további fejlesztési terveket.

a küldöttség szombatig tartozkodik miskolcon. a vendégek megtekintik az új városnegyedeket, a köz- és szociális intézményeket, valamint ellátogatnak néhány tsz-be is./mti/

--

bb. 56. elbucsúztatták vilcsek annát

t ro/gg/zs/il cz

1973. szeptember 19.

szerdán, a farkasrét i temetőben családtagjai, barátai munkatársai, mély részvétellel vettek búcsút vilcsek annától, a magyar nemzet elhunyt munkatársától.

a magyar nemzet szerkesztősége, a lapkiadó vállalat és a magyar újságírók országos szövetsége nevében rajcsányi károly helyettes főszerkesztő méltatta az elhunyt munkásságát. felidézve tartalma pályáját a szocializmus ügyéért elkötelezett, - színes stílusú írásaiban tükröződő hitvallását.

a közvetlen munkatársak gyászát mátrai betegh béla a kulturális rovat vezetője tolmácsolta./mti/

--

15.45/11

- 47 -

16²⁶
0

o

bb. 57. véradó katonák kitüntetése

1 don/mm/h1/1l cz

1973. szeptember 19.

a térítésmentes váradómozgalomba az elsők között kapcsolódtak be a néphadsereg alakulatainak katonái. a fegyveres testületek önkéntes véradói az országos vérmennyiségnek csaknem egyötödét adják. szerdán a néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében a véradó katonák tiszteletére ünnepséget rendeztek. összesen 180 személyt tüntettek ki. öten egészségügyi miniszteri dicséretben részesültek, hárman az „egészségügy kiváló dolgozója”, kitüntetést kapták. a többi véradó katona a „vöröskeresztes munkáért”, a „kiváló véradó”, a „kiváló véradószervező”, kitüntetés arany, ezüst és bronzfokozatát vette át. a kitüntetéseket dr. aczél györgy, az egészségügyi minisztérium főcsoportfőnöke és hantos jános, a magyar vöröskereszt főtitkára nyújtotta át./mti/

-. -

bb. 58. perzsaszövés a kirakatban - szőnyegkiállítás a kigyó utcában

1 kf/mm/1l cz

1973. szeptember 19.

a röltex vállalat kigyó utcai szőnyegszaküzletében szerdán „perzsa kiállítás”, nyílt. a világhírű békésszentandrás szőnyegszövő ktsz - amely belföldre szánt termelésének többségét a röltex hozza forgalomba - gazdag kiállításon mutatja be perzsaszőnyeget. a szeptember 29-ig nyitvatartó kiállításra a nagy üzlet mintegy félmillió forint értékű békésszentandrás szőnyeget kínál; a legkelendőbbekből azonnal gondoskodik utánpótlásról a szövetkezet, amely a megállapodásban vállalta a szaküzlet folyamatos ellátását.

a kiállítás látványossága hogy az üzlet kirakatában a gyakorlatban is bemutatják, hogyan készül a kézi csomózásu magyar perzsaszőnyeg./mti/

-. -

- 48 -

16.00/1l

16³⁰

m

bb. 59. külföldi agrármérnök-jelöltek békés megyében

vid/e kz -cz

1973. szeptember 19.

az nszk-ból érkeztek szerdán agrármérnök-jelöltek két-napos tapasztalatcsere-látogatásra békés megyébe. a fiatalokat elkísérték professzoraik is. szerdán a békéscsabai szabadság tsz üzemszervezését, az ott dolgozó fiatalok élet- és munkakörülményeit tanulmányozták. csütörtökön a gyulai állami gazdaságot keresik fel, majd pedig a szabadkigyósi sütőipari szakmunkástanulók oktatási programjával ismerkednek meg./mti/

-. -

bb. 60. jubileumi tanévnyitó a veszprémi vegyipari egyetemen

vid/e kz -cz

1973. szeptember 19.

veszprémben, a vegyipari egyetemen szerdán tartották a 25. jubileumi tanév megnyitóját. az ünnepélyes egyetemi tanácsülést varga dezső rektorhelyettes nyitotta meg. elmondotta, hogy a jubileumi tanévben kezdik meg veszprémben a vegyipari szervező mérnökök képzését. ezt követően az egyetem elsőéves hallgatói esküt a külföldi hallgatók fogadalmat tettek, dr. nemezz ernő rektor kézfogással hallgatóvá fogadta a 187 napos 93 levelező tagozatos hallgatót./mti/

-. -

bb. 61 a magyar ensz társaság nyilatkozata

1l zs cz

1973. szeptember 19.

a magyar társadalom örömmel és nagy meglepéssel fogadta a hírt, hogy a két német államot felvették az ensz tagállamainak sorba.

nem lehet kétségünk afelől, hogy berlin és bonn fontos szerepet töltött be abban a folyamatban, amely végülis a genfben éppen most folytatódó biztonsági konferenciához vezetett. ez a folyamat messzemenően egybeesik a kontinens valamennyi népének és országának érdekeivel, s hozzájárul a világ békés jövőjének megteremtéséhez. egyben vonzó példát szolgálhat más kontinensek számára az együttműködés feltételeinek megteremtéséhez, a megértés és a kölcsönös megbecsülés szellemének térhódításához, az államok függetlenségének és szuverenitásának legcsekélyebb csorbitása nélkül az azonos érdekeken alapuló békés egymás mellett élés megvalósításához.

/folyt.köv./

16.10/1l

16³⁵

- 49 -

?? 61./ a magyar .... folyt./ 1l

Az ndk és az nszk felvétele a világszervezetbe olyan időpontban történt, amikor az enyhülés légköre világméretben érezteti hatását. ehhez a gazdasági és társadalmi szempontból egyaránt előnyös változáshoz a maga eszközeivel az ENSZ is hozzájárult. meggyőződésünk, hogy a két német állam felvételével újabb, jelentős lépéssel közelebb jutottunk a világszervezet egyetemessége alapelveinek érvényesüléséhez, ami a nemzetközi kapcsolatok nélkülözhetetlen fejlődésére is kedvezően érezteti hatását.

az ENSZ történelmi küldetése, hogy minél hatékonyabban hozzájáruljon a világon az enyhülés és az együttműködés kibontakoztatásához. a két német állam bizonyára latba veti erőit e nemes célok valóra váltásáért.

magyar ENSZ társaság

/mti/

-.-

bb. 62. a magyar béketanács elnökségének nyilatkozata

zs/1l cz

1973. szeptember 19.

a két német állam ENSZ-tagságának elnyerése kedvező visszhangra talált a magyar társadalom legkülönbözőbb rétegeiben. a világszervezet döntése megelégedést váltott ki mindazokban, akik az ENSZ alapelveinek szellemében a békéért, a nemzetközi enyhülésért a népek közötti bartságért a különböző társadalmi rendszerű országok együttműködéséért fáradoznak.

a magyar békemozgalom - híven a magyar népköztársaság külpolitikájához és a társadalom alapvető érdekeihez - különös figyelmet szentelt az európai helyzetnek, a kontinens jövőjének. az ndk és az nszk felvétele az ENSZ-be újabb lehetőséget ad a nemzetközi kapcsolatok fejlesztéséhez, ami a békés egymás mellett élés nélkülözhetetlen eleme.

nem utolsó sorban a békeerők világméretű összefogásának köszönhető, hogy a világon az enyhülés folyamata tartosnak ingerek. úgy várjuk, ennek a folyamatban fontos láncszeme az ndk és az nszk felvétele a világszervezetbe. biztosak vagyunk benne, hogy mindkét ország hozzájárul az ENSZ nemes céljainak megvalósításához.

a magyar béketanács elnöksége

/mti/

-.-

16.15/1l

- 50 -

1638

felhasználható 18 óra után

bb. 63. csehszlovák képzőművészeti kiállítás debrecenben

vid fm/1l cz

1973. szeptember 19.

debrecenben, a Kossuth utcai művelődési házban szerdán megnyílt „a szlovák nemzeti felkelés képekben„ című kiállítás.

a városi népfront klubban Norbert Fryd csehszlovák író részvételével a mai csehszlovák irodalomról folytattak megbeszélést a hajdusági írók.

Berettyóujfaluban, a középiskolai kollégiumban ifjúsági fórumot tartottak „az ifjúság helye, szerepe csehszlovákia politikai, gazdasági és kulturális életében„ címmel./mti/

-.-

bb. 64. elbucsúztatták Győry Jánost

k gk/szö/1l hgy

1973. szeptember 19.

mély részvétellel elbucsúztatták szerdán a farkasréti temetőben Győry János egyetemi tanárt az ötvös Loránd tudományegyetem bölcsészettudományi kara nevében Székely György dékán, valamint a tanszék nevében Süpek Otto, a francia nyelv és irodalom tanszék vezetője elbucsúztatta. a tanítványok utolsó üdvözlését Ördögh Szilveszter tolmácsolta./mti/

-.-

bb. 66. végányfelújítások a fővárosban - villamosok helyett autóbuszok közlekednek

1 don/tr/zs/1l hgy

1973. szeptember 19.

a 2-es villamosok vágányépítési munkák miatt szeptember 21-én üzemzárásig a Boráros tér és a Garibaldi utca között közlekednek. a Garibaldi utca és a Jászai Mari tér között autóbuszok bonyolítják le a forgalmat.

/folyt.köv./
16.20/1l

- 51 -

1640

v

bb. 66./ vágányfelújítások .... folyt./ il

a muzeum köruton szeptember 20-án és 21-én 9 órától 13.30 óráig szintén vágányépítési munkák miatt a marx tér és a kálvin tér között autóbuszok közlekednek. szeptember 21-én 8.30-tól 13.30-ig a 64-es jelzésű villamos vonalán vágányszabályozási munkák lesznek. emiatt a mogyoródi ut és a füredi ut között autóbuszok közlekednek. a buszokra a villamosjegyek érvényesek./mt1/

--

bb. 65. ünnepségek csokonai születésének 200. évfordulója alkalmából

1/r6/gg/rj zs hgy

1973. szeptember 19.

szerdán a hazafias népfront belgrád rakparti székházában a csokonai vitéz mihály születésének 200. évfordulója alakult országos emlékbizottság tartott sajtótájékoztatót. ónosilászlónak, a debreceni városi tanács művelődési osztálya vezetőjének, a csokonai emlékbizottság titkárának beszámolója után dr. tar károly, a szervezést irányító ügyvezető elnökség titkára ismertette az évforduló programját. a televízió is közvetíti november 16-án a debreceni csokonai színházban, a xx. századot képzelte, címmel tartandó emlékünnepséget. az est érdekessége, hogy belépőjegyül az erre az alkalomra megjelenő versfüzet szolgál, amely a költő tiz versét tartalmazza, debreceni művészek illusztrációival. a könyvecske nem kerül könyvkereskedői forgalomba, s ezzel a csokonai emléket idézők egy régi, már-már feledésbe merült hagyományt ujítanak fel.

debrecenben október 17-től november 17-ig csokonai emlékkiállítás rendeznek, amelyet azután csurgóra is elvisznek, a költő somogy megyében eltöltött idejének emlékeztetére. az alföld folyóirat csokonai emlékszámot állít össze, a magyar irodalomtörténeti társaság pedig debrecenben tartja november 19-21-e között a következő vándorgyűlést. a megyei művelődési osztály kiadásában megjelenik a csokonai koszorúja című ünnepi antológia.

hajdu-bihar megye középiskolás diákjai irodalmi pályázattal készülnek a centenáriusra az ország mai költészetének neves képviselői, mintegy ötvenen-hatvanon viszont a most már hagyományosá váló debreceni irodalmi napok keretében, ráció, tudomány, költészet, témakörben dolgozzák fel csokonai művészi hitvallását, s a mai költészet előtt álló aktuális feladatokat.

/folyt.köv./

16.25 rj

- 52 -

16⁴⁵

bb. 65. / ünnepségek... 1. folyt./rj

az országos csokonai szavalóverseny döntőjére - amelyet a rádió és a televízió is műsorára tűz - az ország legjobb szavalói gyűlnek majd össze. a hazafias népfront országos tanácsa és a népfront hajdu-bihar megyei bizottsága is debrecenben rendezi meg a nagy költőről elnevezett oktatási és közművelődési intézmények országos találkozóját.

a csokonai színház művészei a tempefői és karnyóné című darabok előadásával adóznak nagy névadójuk emlékének. a színház csokonai emlékévéhez kapcsolódik a debreceni születésű szabó magda „kiálts, város, című, debrecenről szóló új darabjának előadása.

az évforduló napján, november 16-án teret neveznek el csokonairól debrecenben.

az emlékbizottság képviselői a továbbiakban beszámoltak az országos előkészületekről is, amelyek nagyrészt a csokonai által lakott és megismert helyeken - somogy és komárom megyékben folynak. a budapesti petőfi irodalmi muzeum csokonai emlékkiállítást rendez, újra megjelennek a költő összes művei, s kiadnak csokonairól szóló monográfiákat és összeállításokat is. /mt1/

--

bb. 67. tudományos ülészak a párttörténeti intézetben

fk/rj zs hgy

1973. szeptember 19.

szerdán az mszmp párttörténeti intézetében tudományos ülészakon emlékeztek meg az 1923-as bolgár antifasiszta felkelés 50. évfordulójáról. dr. azilák andrásnak, az intézet igazgatóhelyettesének bevezetője után sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete ismertette a szeptemberi felkelés történelmi jelentőségű harcait és részletesen méltatta a bolgár, valamint a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomban betöltött szerepét, máig ható tanulságait.

a nagykövet előadása után szabó ágnes, a párttörténeti intézet tudományos munkatársa, az 1923-as bolgár antifasiszta felkelés politikai visszhangja magyarországon, című korreferátumát tartotta meg. az előadásokat felszólalások követték, majd dr. zilák andrás zárszavával ért véget az ünnepi megemlékezés. /mt1/

--

16.27 rj

- 53 -

16⁵⁰

bb. 68. súlyos közlekedési baleset

1973. szeptember 19.

g/11 hgy

csongrád megyében szeged és balástya között szabó mihály 59 éves gépkocsivezető, budapesti lakos átadta a személygépkocsi vezetését tóth istván, 43 éves előrajzoló, budapesti lakosnak, aki figyelmetlen vezetés közben az utkanyarban megcsuszott áttért a menetirány szerinti baloldalra és egy fának ütközött. a baleset következtében mindketten, valamint a személygépkocsiban utazó pásztor miklós 56 éves osztályvezető, budapesti lakos életüket veszítették./mti/

--

bb. 69. részvétnyilvánítás az ndk budapesti nagykövetségén

1973. szeptember 19.

gk/zs/11 hgy

az mszmp központi bizottsága nevében óvári miklós, az mszmp kb titkára a minisztertanács képviselőjében dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter szerdán látogatást tett a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségén és részvétét nyilvánította georg ewald a német szocialista egységpárt politikai bizottságának póttagja, az ndk mező, erdő és élelmiszer-gazdasági minisztere elhunytá alkalmából

fock jenő, a minisztertanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét willi stophnek, a német demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének georg ewald elhunytá alkalmából./mti/

--

bb. 70. diplomáciai hírek

1973. szeptember 19.

gk/zs/11 hgy

apró antal az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta nguyen phu soai-t, a dél-vietnami köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

x x x

samuel p. o. kumi, a ghana-i köztársaság új magyarországi nagykövete budapestre érkezett. a nagykövetet megérkezésekor nagy lajos a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője üdvözölte.

x x

soji williams, a nigériai szövetségi köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete végleg elutazott magyarországról. a nagykövetet tóth raymond, a külügyminisztérium protokollosztályának helyettes vezetője búcsúztatta./mti/

--

- 54 -

17.10/11

1740

felhasználható 21.00 óra után

bb. 71. a szot és a szíriai szakszervezeti szövetség megállapodása

1973. szeptember 19.

fk/1e/11 hgy

a szíriai szakszervezetek általános szövetségének küldöttsége amely michel fliche alelnök vezetésével a szot vendégeként egy hetet töltött magyarországon, szerdán megállapodást írt alá a két testvérszervezet 1974. évi együttműködéséről. a megállapodás előirányozza a szíriai és a magyar szakszervezeti kapcsolatok sokoldalú fejlesztését.

a delegáció látogatásáról kiadott közös közlemény hangsúlyozza a nemzetközi szakszervezeti mozgalom haladó erői együttműködésének szükségességét, a kölcsönös, szolidaritás és összefogás jelentőségét.

a szíriai szakszervezetek küldöttsége szerdán elutazott hazánkba./mti/

--

bb. 72. befejeződött a szot nőkonferenciája

1973. szeptember 19.

t kf/gg/1e/11 hgy

szerdán három szekcióban vitával folytatódott a szaktanács székházában a munkavállalás és az anyai hivatás időszerű kérdéseivel foglalkozó nőkonferencia. a tanácskozás vitájában részleteiben is szó esett a nőpolitikai határozat helyi végrehajtásáról, a nők helyzetéről, problémáiról és számos javaslat próbált megoldást találni a gondok enyhítésére.

javasolták egyebek között, hogy a szot működjön együtt a nőtanáccsal, például a dolgozó anyák szakképzésének és továbbképzésének fejlesztésében, a szakmunkásnők elhelyezkedési lehetőségeinek javításában. többen foglalkoztak külön a nők szakképesítésének problémáival, s leszögezték, hogy a dolgozó nők szakmai oktatását minden szinten meg kell szervezni. javasolták: vizsgálják megannak a lehetőségét, hogy a 10-15

v éve betanított munkakörben dolgozó nők meghatározott vizsga letétele után szakképesítést szerezhessenek.

/folyt.köv./

- 55 -

1710

bb. 72./ befejeződött .... folyt./ il

kitértek a vitában egyebek között a család, a gyermeknevelés problémáira is. a felszólalók többsége a nyugodt családi élet alapfeltételének a lakáskérdés megoldását tartotta, s hasonlóan sürgős feladatnak említették, a gyermekintézmények fejlesztését. többen is megfontolásra ajánlották, hogy - miután az üzemeket, vállalatokat nem egyformán nyomja a gazdasági - vonják központi gazdálkodás alá a nyereségrészesedésből erre a célra jutó összegeket

a nők közéleti, politikai tevékenységével kapcsolatban megállapították, hogy a szakszervezeti mozgalom kedvező lehetőségeket teremt erre. a szakszervezetekben mintegy 200 000 választott női tisztségviselő dolgozik és körülbelül 150 000 az aktív tisztviselők száma. a mozgalom egyik problémája, hogy sok nő még csak a részfeladatokról tart, nem azért mert másra, többre nem lenne képes, hanem mert csak ezzel bízták meg. örömmel fogadták egyebek között a szót elképzelését, amely szerint tervezik a mozgalmi iskola levelező formájának bevezetését. a felszólalók egyetértettek abban, hogy a nők közéleti, politikai aktivitására szükség van egyöntetű volt a vélemény, - a nem ritkán elhangzó nézetekkel szemben - hogy az anyai hivatás nem ellentétes a társadalmi munkával, amelyhez azonban a nők számára meg kell teremteni a lehetőségeket, s a kövtelemteléseket, a feladatokat a dolgozó anya idejéhez, önkéntes vállalásához kell igazítani.

a tanácskozás állásfoglalása szerint a nőmozgalom és a szót a tapasztalatokat használja fel az ötéves terv előkészítéséhez kidolgozandó javaslatainkhoz, intézkedéseket igénylő javaslatokat pedig továbbítsa az illetékes szerveknek.

a délutáni ülésen a szekcióvezetők számoltak be munkacsoportjuk vitájának eredményeiről, majd Gál László szót titkár összegezte a kétnapos tanácskozás tapasztalatait s bezártja a nőkonferenciát./mti/

--

bb. 74 külföldi vendégek érkeztek a békekongresszusra

fk/zs/il hgy

v

1973. szeptember 19.

a 8. magyar békekongresszusra az obt elnökségének meghívására budapestre érkezett romes csandra, a béke világtanács főtitkára, a békeerők világkongresszusa nemzetközi előkészítő bizottságának elnöke, valamint mihaíl ivanovics kotov, a szovjet béketanács főtitkára, és mihaíl dmitrijevics szokolov írő, a doni rosztovi területi békebizottság elnöke, a szovjet béketanács tagja./mti/

--

- 56 -

18.40/11

bb. 73.nemzetközi szervezetek chiléért

gg/zs/il hgy

1973. szeptember 19.

a dívsz és a béke-világtanács kezdeményezésére szerdán budapestben számos nemzetközi szervezet képviselői ültek össze tanácskozásra, hogy megvizsgálják a chilei jobboldali katonai puccs következtében kialakult helyzetet és a haladó erők szolidaritási feladatait. a kezdeményező szervezeteken kívül szakszervezeti diák és vallási szervezetek, valamint a demokratikus nőmozgalom, jogász és újságríró szervezetek küldték el képviselőiket.

a konferencia egyhangulag támogatásáról biztosította azt a felhívást, amelyet szeptember 18-án chile nemzeti függetlenségi napján rómban a népi egység vezetői és más chilei személyiségek bocsátottak ki. a konferencia résztvevői támogatják a szeptember 22-re párizsba összehívott európai ifjusági és diák szolidaritási találkozót és felhívással fordulnak világszerte valamennyi demokratikus és haladó erőhöz, hogy tevékenyen kapcsolódjanak be a szeptember 29-én és 30-án helsinki megrendezésű rendkívüli nemzetközi chilei szolidaritási konferencia előkészítésébe.

a felhívásban egyhangulag elítélik a chilei katonai juntát és kegyetlenségeit s felhívják a világ haladó közvéleményét hogy minden lehetséges formában juttassa kifejezésre konkrét szolidaritását a chilei néppel./mti/

--

bb. 75. művelődési és oktatásügyi feladatokról tanácskoztak a megyei és városi tanácsok elnökhelyettesei

i ro/gg/zs/il hgy

1973. szeptember 19.

szerdán a művelődésügyi minisztériumban munkaértekezletet tartottak a megyei és a megyei-városi tanácsok elnökhelyettesei részére. az értekezleten részt vett dr. garamvölgyi károly a pénzügyminiszter első helyettese és péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára is. dr. orbán lászló művelődésügyi minisztériumi államtitkár ismertette a tárca 1973-74. évre szóló munkatervének fontosabb feladatait.

/folyt.köv./

- 57 -

1973

bb. 75./ művelődési .... folyt./ 1l

előadásában hangsúlyozta, hogy a mostani művelődési év alapvetően kedvező feltételek között indul meg: egyrészt a kulturális területen is eredményesen folyik a x. kongresszus határozatainak végrehajtása, másrészt az elmúlt évben is jelentős párthatározatok és állásfoglalások születtek, amelyeknek megvalósítására ebben az időben összpontosított figyelmet kell fordítani.

a közoktatás területén fontos változtatásokat kell még végrehajtani, az államtitkár kiemelte, hogy a végrehajtásban pedagógusokra jelentős szerep hárul. hozzátette, hogy e munkában fontos helyet kap a szemléletformálás és a módszerek korszerűsítése egyúttal kérte a jelenlévő tanácsí vezetőket, hogy támogassák a pedagógusokat ez irányú tevékenységükben. tudatában vagyunk annak - mondotta dr. orbán lászló, hogy intézkedéseink többletterheket jelentenek a pedagógusoknak, ezeket azonban az oktató munkához biztosított kedvezőbb munkafeltételekkel akarjuk csökkenteni - mondotta.

dr. orbán lászló szólt a közművelődés helyzetét elemző munkáról is, és hangsúlyozta, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a munkásművelődésre és az ifjúság kulturális ellátására. ezzel kapcsolatban aláhuzta, hogy a nagyobb közművelődési akciók nem vonhatják el a figyelmet a napi munkától.

a továbbiakban leszögezte: örvendetesen megélnék a közönség érdeklődése a művészetek, főként az értékes művek iránt s az egyes művészeti ágakban elért hazai eredményeket jelentős külföldi sikerek is igazolják. ugyanakkor feladatként jelölte meg, hogy következetesebben kell küzdeni azért, hogy a szocialista eszméiségű értékes alkotások kapjanak elsősorban fórumot és ezek terjesztésére még nagyobb gondot kell fordítani. az elmúlt években a vidék kulturális szerepe megnőtt, e téren jelentős eredmények születtek. az egységes kulturpolitika még következetesebben megvalósítása érdekében - a javuló k munkakapcsolat jó formáit felhasználva - kell továbbfejlesztenünk a tanácsokkal való együttműködésünket is - mondotta befejezésül dr orbán lászló.

/folyt.köv./

19.25/1l

1925

- 58 -

b.75./ művelődési .... 2. folyt./ 1l

az értekezleten felszólalt dr. garamvölgyi károly, aki többek között az ágazati gazdálkodás problémáival foglalkozott, majd az 1974-es költségvetési év előkészületeiről szólt. kiemelte hogy 1974-re a fontosabb területek - a vidéki általános iskolák és kollégiumok fejlesztése, a gyermekvédelem, a tanszerellátás, az óvoda és gyógypedagógia - fejlesztési igénye anyagilag biztosított. a tanácsok figyelmébe ajánlotta a felújítási alap koncentrált felhasználását, s bírálón szólt hogy egyes vállalatok és szervezetek a kultúrára szánt összegnek csak egy részét használják rendeltetésüknek megfelelően./mt/

.-

bb 76. elhunyt péter ernő, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára

pá um zs hgy

1973.szeptember 19.

a szakszervezetek országos tanácsa és a pedagógusok szakszervezete központi vezetősége mély megrendüléssel tudatja, hogy péter ernő, a szot elnökségének tagja, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára 1973.szeptember 19-én, 59 éves korában, munkája közben, szívroham következtében tragikus hirtelenséggel meghalt. péter ernővel a magyar szakszervezeti és munkásmozgalom fáradozatlan harcosát veszítettük el. temetéséről később történik intézkedés.

szakszervezetek országos tanácsa

pedagógusok szakszervezete központi vezetősége

x x x

péter ernő 1935-ben végezte el a budapesti tanítóképzőt. először nagykalászon, majd nyíregyházán tanított, később igazgatóvá nevezték ki. a felszabadulás óta folyamatosan és szüntelenül részt vett a szakszervezeti mozgalom munkájában. magas politikai tisztségeket töltött be hosszú idő óta; 1962-től 1966-ig az mszmp központi bizottságának tagja, 1958-tól a pedagógusok szakszervezetének főtitkára, és a szot elnökségének tagja volt. munkásságáért három ízben kapta meg a munka érdemrend arany fokozatát, két alkalommal pedig a szakszervezeti munkáért kitüntetés arany fokozatát.

/folyt.köv./

19.30/um

1946

- 59 -

bb 76. /elhunyt ...folyt./um

magas szintű politikai és általános műveltségét, nagy tapasztalatait mindenkor a mozgalom érdekében hasznosította. vezetésével a pedagógusok szakszervezete következetesen, eredményesen dolgozott a párt közoktatási politikájának megvalósításáért. /mti/

pro domo:

bb. 77. időjárásjelentés

um hgy

1973. szeptember 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. szeptember 19-én szerdán:

változékony idő

várható időjárás csütörtök estig: napközben időnként kissé felszakadozó felhőzet, többfelé eső, mérsékelt, helyenként élénk keleti, délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában 17-22 fok között, néhány esősebb helyen 15 fok körül. /mti/

--

bb. 78. belföldi hírek jegyzéke 13 órától zárásig

rj hgy

1973. szeptember 19.

37. cipőipari bemutató
38. tanyai diákotthon
39. ösztöndíj
40. árubemutatók
41. eső
42. bábolnai baromfi
43. gyógyszeres ampullák
44. tihanyi zenei program
45. francia tárlat
46. bányagazdaságtani konferencia
47. divsz konferencia
48. idős pedagógusok
49. építők szakszervezete kv
50. országgyűlés mezőgazdasági bizottsága
51. nemzetközi kollokvium
52. békemozgalmi aktivisták
53. csehszlovák igazságügyi küldöttség
54. szarvasmarhatenyésztési tanácskozás
55. vologdai küldöttség

--
-60-

/Folyt. köv./

21⁵⁰

bb. 78. /belföldi...folyt/

56. vilcsek anna temetése
  57. véradó katonák
  58. szőnyegkiállítás
  59. agrármérnökök
  60. tanévnyitó
  61. ensz. társaság nyilatkozat
  62. bék. tanács-nyilatkozat
  63. csehszlovák kiállítás
  64. győry jános temetése
  65. csokonai ünnepségek
  66. vágányfelújítások
  67. tudományos ülészek
  68. súlyos közlekedési baleset
  69. részvétnyilvánítás az ndk nagykövetségén
  70. diplomáciai hírek
  71. szot-szíriai megállapodás
  72. szot nőkonferencia
  73. nemzetközi szervezetek chiléért
  74. külföldi vendégek
  75. megyei és városi tanácselnökök
  76. elhunyt péter ernő
  77. időjárás
  78. hírjegyzék
- /mti/

--

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
szerkesztette: halasi györgy

- 61 -